

รูปแบบในการควบคุมการเลือกตั้งในต่างประเทศ

ในต่างประเทศ รูปแบบของการควบคุมการเลือกตั้งแตกต่างกันไปตามสภาพการเมือง และ เศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งอาจแบ่งรูปแบบได้เป็นลักษณะใหญ่ ๆ 3 รูปแบบ คือ

1. จัดให้มีองค์กรจัดการเลือกตั้งขึ้นโดยตรง

การจัดให้มีองค์กรจัดการเลือกตั้งขึ้นรับผิดชอบการเลือกตั้งโดยตรงนั้นมีวัตถุประสงค์หลักคือ ต้องการจะแยกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทั้งหมดไปขึ้นกับหน่วยงานอิสระเพียงหน่วยงานเดียวและให้แยกออกมาจากส่วนราชการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่ทุกครั้งที่หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เข้ามาดำเนินการเลือกตั้งมักจะถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติหน้าที่มิชอบ เพื่อเป็นคุณเป็นโทษแก่ผู้สมัครบางคน การมีหน่วยงานอิสระเข้ามาดำเนินการเลือกตั้งแม้ว่าไม่ได้ เป็นหลักประกันว่าการเลือกตั้งจะ เป็นไปโดยบริสุทธิ์ยุติธรรมแต่ก็เชื่อว่าการที่องค์กรอิสระเข้ามาจัดการเลือกตั้งดังกล่าว จะ เป็นบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนได้เสียโดยตรง สำหรับประเทศที่จัดให้มีหน่วยงานการเลือกตั้งแยกออกมาเป็นอิสระ เพื่อจัดการและควบคุมดูแลการเลือกตั้งโดยตรงทั้งหมด ได้แก่ ประเทศอินเดีย ประเทศเกาหลีใต้ มาเลเซีย เคนยา เป็นต้น

2. จัดให้มีองค์กรจัดการเลือกตั้งขึ้นโดยตรง และมีองค์กรเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมการเลือกตั้งด้วย

ในบางประเทศ นอกจากจะจัดให้มีองค์กรจัดการเลือกตั้งแยกออกเป็นอิสระออกมาแล้ว ยังอาจมีองค์กรเอกชนที่มีกฎหมายบัญญัติรับรองสถานะให้เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมการเลือกตั้งด้วย ทั้งนี้เป็นการบัญญัติให้องค์กรเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมการเลือกตั้งก็เพื่อเป็นกลไกในการตรวจสอบการทำงานขององค์กรจัดการเลือกตั้งอีกชั้นหนึ่ง สำหรับประเทศที่จัดให้มีทั้งองค์กรจัดการเลือกตั้งและองค์กรเอกชนควบคุมการเลือกตั้งได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นต้น

3. ไม่มีการจัดให้มีการคัดสรรสำหรับควบคุมการเลือกตั้งขึ้นมาโดยตรง

สำหรับบางประเทศไม่มีการจัดให้มีการคัดสรรสำหรับการควบคุมการเลือกตั้งขึ้นโดยตรง แต่อาศัยกลไกและองค์กรต่าง ๆ ช่วยกันควบคุมการเลือกตั้งให้บริสุทธิ์ยุติธรรม หรือในบางกรณีอาจมีการจัดตั้งองค์กรอิสระเข้ามารับผิดชอบเฉพาะเรื่องบางเรื่อง ที่มีปัญหาในการเลือกตั้งเท่านั้น เช่นในประเทศอังกฤษ ประเทศเยอรมัน มีการจัดตั้งคณะกรรมการแบ่งเขตเลือกตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ในการแบ่งเขตเลือกตั้งโดยเฉพาะ

ส่วนใหญ่อุปสรรคที่มีรูปแบบการควบคุมการเลือกตั้งเช่นนี้ มักจะเป็นประเทศที่เจริญและไม่ค่อยมีปัญหาในการเลือกตั้งเท่าใดนัก อันได้แก่ประเทศ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน เป็นต้น

ดังนั้น ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์จึงเลือกประเทศที่มีรูปแบบขององค์กรควบคุมการเลือกตั้งที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละประเภท ทั้ง 3 ประเภทมาศึกษา โดยในรูปแบบที่หนึ่งคือ ประเทศที่จัดให้มีการคัดสรรการเลือกตั้งขึ้นโดยตรง ได้แก่ ประเทศอินเดีย เกาหลีใต้ ส่วนในรูปแบบที่สองคือประเทศที่จัดให้มีการคัดสรรการเลือกตั้งขึ้นโดยตรง และมีองค์กรเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมการเลือกตั้งด้วย ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์และประเภทที่สาม คือประเทศที่ไม่มีการจัดให้มีการคัดสรรสำหรับควบคุมการเลือกตั้งขึ้นมาโดยตรงได้แก่ประเทศฝรั่งเศส ดังจะกล่าวเรียงลำดับแต่ละประเทศดังต่อไปนี้

ประเทศอินเดีย

1. ระบบการเลือกตั้งและประวัติความเป็นมาขององค์กรในการเลือกตั้ง

1.1 ระบบการเลือกตั้ง

ประเทศอินเดียเป็นประเทศรัฐรวม ประกอบด้วยแคว้นทั้งหมด 25 แคว้น ได้รับเอกราชจากประเทศอังกฤษเมื่อปี ค.ศ. 2974 ปกครองแบบรัฐสภาโดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศ โดยประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งทางอ้อมของบรรดาสมาชิกรัฐสภาทั้งในระดับประเทศและระดับมลรัฐ มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี สำหรับอำนาจในการบริหารประเทศเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีหัวหน้ารัฐบาล

รัฐสภาของประเทศประกอบไปด้วย 2 สภา คือสภาผู้แทนราษฎร (HOUSE OF PEOPLE) มีชื่อว่า THE LOK SABHA ประกอบไปด้วยสมาชิก 544 คน โดยสมาชิกจำนวน

542 คนได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชนโดยตรง และใช้ระบบคะแนนเสียงข้างมากธรรมดา (A SIMPLE PLURALITY SYSTEM) โดยในแต่ละเขตจังหวัดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เพียงคนเดียวเท่านั้น ส่วนสมาชิกอีก 2 คนประธานาธิบดีจะแต่งตั้งจากตัวแทนชุมชนชาวอังกฤษที่กีดกันในอินเดีย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี ส่วนสภาที่สองคือ สภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ (COUNCIL OF THE STATES) มีชื่อว่า RAJYA SUBHA ประกอบไปด้วยสมาชิก 250 คน โดยสมาชิกจำนวน 238 คนได้มาจากการเลือกตั้งทางอ้อมโดยสมาชิกรัฐบาลของรัฐต่าง ๆ เป็นผู้เลือก และสมาชิกอีก 12 คนได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดี โดยเลือกจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จในด้านวัฒนธรรม ทางด้านวิทยาศาสตร์ และบุคคลที่ทำงานเพื่อสังคม¹

1.2 ประวัติและความเป็นมาขององค์การในการเลือกตั้ง

เมื่อประเทศอินเดียได้รับเอกราชจากประเทศอังกฤษ ได้มีการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นเป็นครั้งแรก โดยในครั้งนั้นผู้ร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาถึงความสำคัญของการเลือกตั้งขึ้น เดิมทีขึ้นแรกได้กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งไว้วันสิทธิขั้นพื้นฐาน แต่ต่อมากลุ่มที่ปรึกษาของสภาผู้ร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าแทนที่จะใส่ไว้ในสิทธิขั้นพื้นฐาน ควรจะนำเรื่องคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งไปบัญญัติไว้ในส่วนใดส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญเลย ซึ่งข้อเสนอนี้ก็เป็นที่ยอมรับของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญแห่งชาติ ต่อมาในปี 1947 คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้มีการผ่านมาตรา 289 ออกมา โดยให้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจรับผิดชอบเกี่ยวกับงานในการเลือกตั้ง เฉพาะระดับส่วนกลางเท่านั้น ส่วนการเลือกตั้งในระดับภูมิภาคจะให้เจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาคควบคุมการเลือกตั้งเอง จนกระทั่งถึงปี ค.ศ. 1949 ได้มีการแก้ไขให้คณะกรรมการเลือกตั้งมีหน้าที่ควบคุมการเลือกตั้งทั้งระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการรวมกลไกการเลือกตั้งเข้ามารวมอยู่ในที่เดียวกันคือที่คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง และนอกจากนี้อาจมีการช่วยเหลือโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมดูแลการเลือกตั้งแขวงขึ้นโดยทางงานภายใต้การตรวจสอบและควบคุมของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง

¹ IAN GORVIN, ELECTION SINCE 1945: A WORLDWIDE REFERENCE

ตั้งโดยตรงและไม่ถูกควบคุมโดยรัฐบาลในแคว้นรัฐนั้น ซึ่งสิ่งนี้ถือเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องทำเพื่อป้องกันความไม่ยุติธรรมที่อาจจะเกิดขึ้นได้จากรัฐบาลในส่วนภูมิภาคนั้นๆ และนอกจากนี้คณะกรรมการสิทธิขั้นพื้นฐานยังได้สรุปว่า จะไม่มีอะไรเป็นหลักประกันได้เสียถ้าการเลือกตั้งอยู่ในมือของฝ่ายบริหาร ประชาชนทั้งหลายจะรู้สึกว่าการเลือกตั้งอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายบริหาร ฝ่ายบริหารอาจใช้อำนาจที่ตนเมื่อย้ายพนักงานจากพื้นที่หนึ่งไปยังอีกพื้นที่หนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักงานไปช่วยสนับสนุนผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งที่ตนชื่นชอบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้เสียความเป็นอิสระในการเลือกตั้งอันเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ ดังนั้นคณะกรรมการสิทธิขั้นพื้นฐานจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า สิ่งซึ่งสำคัญที่สุดในการป้องกันให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์และยุติธรรมก็คือการเอาอำนาจจากมือของฝ่ายบริหารให้ไปอยู่ในหน่วยงานที่เป็นอิสระ²

2. องค์การควบคุมการเลือกตั้งในประเทศอินเดีย

องค์การที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการเลือกตั้งในประเทศอินเดีย คือคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง (ELECTION COMMISSION) ซึ่งได้บัญญัติฐานะและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งไว้ในรัฐธรรมนูญ

2.1 องค์ประกอบขององค์กร

2.1.1 คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งหรือคณะกรรมการในส่วนกลาง จะประกอบไปด้วย ประธานคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง (CHIEF ELECTION COMMISSION) 1 คน และอาจมีคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง (ELECTION COMMISSIONERS) ได้อีกหลายคนตามความจำเป็น เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือโดยประธานาธิบดีจะเป็นผู้กำหนดระยะเวลา เริ่มต้นและสิ้นสุดของคณะกรรมการ และจะเป็นผู้แต่งตั้งทั้งประธานคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งและกรรมการควบคุมการเลือกตั้งภายใต้กฎหมายที่ได้บัญญัติไว้ขณะนั้น³ สำหรับการแต่งตั้งประธานคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญไม่ได้มีการกำหนดคุณสมบัติหรือโครงสร้างของกระบวนการแต่งตั้งเอาไว้ ในทางปฏิบัติประธานาธิบดีจะเป็นผู้แต่งตั้งโดยจะปรึกษากับนายกรัฐมนตรี

²R.P. BHALLA, ELECTION IN INDIA (1950-1972), IST. (NEW DELHI: S. CHANDD & CO. (PVT.): 1-6.

³THE CONSTITUTION OF INDIA 1986., ARTICLE 324(2).

ประธานกรรมการควบคุมการเลือกตั้งจะเป็นตำแหน่งศูนย์กลางที่ถาวรของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งนี้ และประธานคณะกรรมการจะมีหลักประกันในการทำงานคือ จะไม่ถูกโยกย้ายออกจากตำแหน่งยกเว้นจะมีเหตุผลเช่นเดียวกับการโยกย้ายประธานศาลฎีกานั้นคือ ประธานาธิบดีจะเป็นผู้คำสั่งปลดประธานคณะกรรมการได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากเสียงข้างมากไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 จากจำนวนทั้งหมดของสมาชิกรัฐสภา⁴ และสภาพการทำงานของประธานคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งจะไม่ถูกเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เสียเปรียบกว่าหรือเสียหายไปกว่าเดิม หลังจากที่ได้เข้าดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการส่วนกรรมการควบคุมการเลือกตั้งจะมีหลักประกันในการทำงานคือ ประธานาธิบดีจะสามารถโยกย้ายกรรมการออกจากต่อแห่งได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง⁵

2.1.2 คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเหลือ

ประธานคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งขึ้น ในกรณีที่การเตรียมการหรือการควบคุมการเลือกตั้งนั้นอยู่ในที่ที่ห่างไกลประธานกรรมการ โดยประธานาธิบดีจะเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการควบคุมการเลือกตั้งในเขตแขวง (REGIONAL COMMISSION) พร้อมทั้งกำหนดฐานะและเวลาที่อยู่ในตำแหน่ง โดยกรรมการควบคุมการเลือกตั้งในเขตแขวงจะได้รับหลักประกันในการปฏิบัติหน้าที่คือ ประธานาธิบดีจะสามารถโยกย้ายกรรมการควบคุมการเลือกตั้งในเขตแขวงก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการ⁶

2.1.3 ส่วนในระดับแคว้น คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งโดยการปรึกษากับรัฐบาลของแคว้น จะแต่งตั้งหัวหน้าเจ้าพนักงานการเลือกตั้ง (CHIEF ELECTION OFFICER) เป็นศูนย์กลางถาวรของคณะกรรมการเลือกตั้งประจำอยู่ทุก ๆ แคว้นและใน UNION TERRITORY หัวหน้าเจ้าพนักงานการเลือกตั้งสามารถทำงานราชการควบคู่ไปกับการเลือกตั้งได้ ถ้าหัวหน้าเจ้าพนักงานการเลือกตั้งทำงานไม่เต็มเวลาสำหรับงานการเลือกตั้งจะต้องมีการแต่งตั้งตำแหน่งเพิ่มขึ้น และทุกแคว้นหรือ UNION TERRITORY จะต้องมิผู้ทำงานเต็มเวลาประจำอย่างน้อย 1 คน

⁴THE CONSTITUTION OF INDIA 1986, ARTICLE. 124 (4)

⁵THE CONSTITUTION OF INDIA 1986., ARTICLE 324(5)

⁶THE CONSTITUTION OF INDIA 1986., ARTICLE 324(4)

องค์กรและการจัดการโครงสร้างของหัวหน้าพนักงานเลือกตั้งในแต่ละแคว้นจะแตกต่างกันไปตามแต่ละแคว้น ขึ้นอยู่กับขนาดของแคว้นและปริมาณงาน⁷

2.1.4 ในระดับต่ำกว่าแคว้น คือในระดับตำบล คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง โดยการปรึกษารัฐบาลของแคว้น จะแต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมการเลือกตั้งระดับตำบล (DISTRICT ELECTION OFFICER) ตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเป็นผู้แทนของประชาชน

สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการในการควบคุมการเลือกตั้งระดับตำบล จะมีรูปแบบที่ไม่แน่นอนในแต่ละแคว้น แคว้นแต่ละแคว้นมีอิสระที่จะพัฒนารูปแบบการควบคุมการเลือกตั้งระดับตำบลของตนเอง

2.1.5 ในระดับเขตเลือกตั้ง ซึ่งเป็นระดับเล็กที่สุดในระดับนี้จะเป็นระดับของการปฏิบัติงาน มีพนักงานที่ปฏิบัติงานเลือกตั้งดังนี้

2.1.5.1 พนักงานทะเบียนเลือกตั้ง (ELECTORAL REGISTRATION OFFICER) ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง โดยการปรึกษารัฐบาลของแคว้นนั้น และอาจมีการแต่งตั้งผู้ช่วยพนักงานทะเบียนได้มากกว่า 1 คน (ASSISTANT ELECTORAL REGISTRATION OFFICER) ซึ่งจะแต่งตั้งโดยคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งเช่นเดียวกัน การทำงานของผู้ช่วยจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของพนักงานทะเบียนอีกที่หนึ่ง สำหรับพนักงานที่มีหน้าที่เหล่านี้ จะทำงานโดยมุ่งตรวจสอบบัญชีทะเบียนการเลือกตั้งโดยเพิ่มจากงานทางด้านปกครองตามปกติทั่วไปและจะไม่ได้รับเงินพิเศษใด ๆ สำหรับการปฏิบัติงานในหน้าที่นี้ การแต่งตั้งเจ้าพนักงานทะเบียนและผู้ช่วยพนักงานทะเบียนมีบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยผู้แทนของประชาชน

2.1.5.2 พนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสียง (RETURNING OFFICER) การเลือกตั้งในทุก ๆ เขตการเลือกตั้งจะต้องมีผู้ดูแลตรวจสอบซึ่งได้แก่ พนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสียง ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งการโดยปรึกษารัฐบาลในแคว้นนั้น พนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสียงหนึ่งคนอาจถูกแต่งตั้งให้ดูแลการเลือกตั้งมากกว่า 1 เขตการเลือกตั้งก็ได้ และพนักงานผู้ประกาศผล

⁷R.P.BHALLA. ELECTION ON INDIA (1950-1972): 27-40.

อาจมีผู้ช่วยได้มากกว่า 1 คน ซึ่งจะแต่งตั้งโดยคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งเช่นกัน สิ่งเหล่านี้ถูกบัญญัติรับรองสถานะไว้ในกฎหมายว่าด้วยผู้แทนของประชาชน

2.1.5.3 พนักงานดูแลหน่วยเลือกตั้งและพนักงานคะแนน

(PRESIDING AND POLLING OFFICERS) คณะผู้ทำงานคือเจ้าพนักงานผู้ดูแลหน่วยเลือกตั้งและเจ้าพนักงานคะแนน มีหน้าที่ควบคุมการลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งระดับตำบล โดยอาจแต่งตั้งพนักงานผู้ดูแลหน่วยเลือกตั้ง 1 คน ต่อ 1 หน่วยนับคะแนน และเจ้าพนักงานคะแนนตามความจำเป็น โดยปกติแล้วคณะกรรมการคะแนนประกอบไปด้วย พนักงานผู้ดูแลหน่วยเลือกตั้ง 1 คน และพนักงานคะแนน 4-5 คน หรือพนักงานผู้ดูแลหน่วยเลือกตั้ง 1 คน อาจแต่งตั้งให้คุมหน่วยลงคะแนนมากกว่า 1 หน่วยก็ได้ พนักงานหน้าที่ควบคุมการลงคะแนนให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานผู้ดูแลหน่วยเลือกตั้งมักจะเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการปฏิบัติราชการ หรือผู้ที่มีความรู้ทางด้านกฎหมายเลือกตั้ง หรือเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงว่ามีความซื่อสัตย์

สำหรับเจ้าพนักงานคะแนนซึ่งจะต้องมีเป็นจำนวนมาก จึงไม่สามารถหาบุคคลที่เป็นลูกจ้างของรัฐมาเป็นพนักงานคะแนนได้เพียงพอ จึงต้องหาบุคคลที่ไม่ได้เป็นลูกจ้างของรัฐอันได้แก่ครู อาจารย์หรือลูกจ้าง อาสาสมัคร มาช่วยเสริมเป็นเจ้าพนักงานคะแนน

2.2 อำนาจหน้าที่ขององค์กร

คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

2.2.1 ประธานาธิบดีของประเทศอินเดียจะเป็นผู้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการเลือกตั้งตามกำหนดวันเวลาที่คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งเสนอ การเลือกตั้งอาจทำกันหลายวันและจะมีประกาศหลายฉบับให้ทราบ⁸

⁸ ศาสตราจารย์ ไพโรจน์ ชัยนาม, รัฐธรรมนูญ: บทกฎหมายและเอกสารสำคัญในทางการเมืองของประเทศไทย (พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520), หน้า 369,

2.2.2 มีหน้าที่เตรียมการและตรวจสอบทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พนักงานทะเบียนเลือกตั้งซึ่งเป็นพนักงานระดับปฏิบัติงานที่เล็กที่สุดจะเป็นผู้เตรียมและแก้ไขทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในระดับเขตเลือกตั้ง โดยในการเตรียมทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้น พนักงานทะเบียนเลือกตั้งจะต้องเตรียมทะเบียนเลือกตั้งฉบับร่างในเขตเลือกตั้งของตนก่อน จากนั้นก็จะส่งจดหมายร้องขอไปยังเจ้าบ้าน เพื่อแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และทุกคนที่ได้รับจดหมายร้องขอนี้จะต้องส่งจดหมายร้องขอคืนไปยังเจ้าพนักงานทะเบียน นอกจากนี้พนักงานทะเบียนอาจจะไปหาข้อมูลด้วยตนเองตามบ้านก่อนที่จะใส่ชื่อลงในทะเบียนฉบับร่างก็ได้⁹ จากนั้นพนักงานทะเบียนจะติดประกาศฉบับร่างของทะเบียนเลือกตั้ง โดยการคัดลอกนำไปติดที่สาธารณะเพื่อให้ประชาชนตรวจสอบ การอ้างชื่อหรือการคัดค้านรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องทำภายใน 30 วัน นับจากวันที่ติดประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งฉบับร่าง การกระทำเช่นนี้สามารถทำให้แก้ไขการผิดพลาดต่าง ๆ ของทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ การจัดทำเตรียมและการตรวจสอบทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของเจ้าพนักงานทะเบียนการเลือกตั้งนี้ จะถูกควบคุมโดยเจ้าพนักงานเลือกตั้งระดับตำบลและหัวหน้าเจ้าพนักงานการเลือกตั้งที่ประจำอยู่ทุกแคว้นตามลำดับชั้นอีกทีหนึ่ง

นอกจากนี้ทุก ๆ วันที่ 1 มกราคมของทุกปี จะเป็นวันที่มีการเตรียมการและแก้ไขปรับปรุงทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ถูกต้องตามความเป็นจริงเสมอ

2.2.3 มีหน้าที่รับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้ง

คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งจะเป็นผู้กำหนดวัน เวลาของการรับสมัคร โดยพนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสียงจะเป็นผู้ปิดประกาศต่อสาธารณะ เชิญชวนและบอกวิธีการและสถานที่สมัคร ผู้สมัครต้องส่งใบสมัครให้พนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสียง โดยพนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสียงจะตรวจสอบใบสมัครและมีอำนาจปฏิเสธไม่รับใบสมัครของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีที่ผู้สมัครไม่มีคุณสมบัติครบตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไม่กระทำตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด ฯลฯ หลังจากที่ยื่นใบสมัคร พนักงานผู้ประกาศผล

⁹N.S.GEHLLOT, ELECTION AND ELECTORAL ADMINISTRATION IN INDIA

การออกคะแนนเสียง จะต้องเขียนเหตุผลสั้น ๆ การปฏิเสธการรับสมัครกับไว้ด้วย และในกรณีที่ผู้สมัครเห็นว่าการถอนใบสมัครเป็นการไม่ชอบ ก็สามารถร้องขอต่อศาลแพ่งได้¹⁰

2.2.4 มีหน้าที่จดทะเบียนรับรองพรรคการเมืองและกำหนดสัญลักษณ์ของพรรคการเมือง

2.2.5 มีอำนาจกำหนดที่ตั้งและจำนวนหน่วยเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้ง การกำหนดที่ตั้งและจำนวนหน่วยเลือกตั้งจะเป็นหน้าที่ของพนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสียง โดยจะต้องเป็นผู้ประกาศรายชื่อหน่วยเลือกตั้งและบริเวณที่ลงคะแนน เตรียมหีบเลือกตั้ง เตรียมสำเนาทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ถูกต้อง บัตรเลือกตั้ง เครื่องมือการประทับสัญลักษณ์ลงบนบัตรเลือกตั้งและสิ่งที่เป็นอื่น ๆ

สำหรับการแบ่งเขตเลือกตั้งไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง แต่จะเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการแบ่งเขตเลือกตั้ง (DELIMITATION COMMISSION) ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการ 3 ท่าน คือผู้พิพากษาศาลสูง 2 ท่าน โดยการแต่งตั้งของรัฐบาลกลาง และประธานคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง

2.2.6 การควบคุมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การควบคุมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะถูกควบคุมโดยพนักงานผู้ดูแลหน่วยเลือกตั้งและพนักงานควบคุมการลงคะแนน โดยพนักงานทั้งสองจะมีหน้าที่คอยควบคุมประชาชนที่จะเข้ามาลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ควบคุมการลงคะแนนเลือกตั้งให้เป็นไปตามความยุติธรรม นอกจากนี้ยังมีบุคคลอื่นที่เข้ามาช่วยควบคุมดูแลการลงคะแนนอีก นั่นคือตัวแทนการเลือกตั้ง (ELECTION AGENT) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งมาจากผู้ลงทะเบียนเลือกตั้งโดยจะส่งรายชื่อไปให้พนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสียง

2.2.7 มีอำนาจยกเลิกการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจยกเลิกการลงคะแนนและสั่งให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งใหม่อีกครั้ง ถ้าเห็นว่าการลงคะแนนนั้นมีการใช้อุปายหรือกลโกง

¹⁰ ibid, p.92-94.

2.2.8 มีอำนาจให้คำปรึกษาแก่ประธานาธิบดีสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ขาดคุณสมบัติหลังจากการเลือกตั้ง

คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีหน้าที่ให้คำปรึกษาเสนอแนะแก่ประธานาธิบดีของประเทศอินเดียสำหรับการตัดสินใจการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายหลังจากการเลือกตั้งอันมีสาเหตุมาจากการจ้อราษฎรบังหลวงรัฐบาล ตามที่บัญญัติรัฐธรรมนูญของจักรอินเดีย มาตรา 103 (1)

2.2.9 มีหน้าที่นับคะแนนและประกาศผลการนับคะแนน

ผู้ที่มีหน้าที่นับคะแนนเสี่ยงในการเลือกตั้งของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง คือ พนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสี่ยง โดยพนักงานผู้ประกาศผลการลงคะแนนจะต้องกำหนดสถานที่ วันและเวลาที่นับคะแนนก่อนวันเลือกตั้งอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ต่อจากนั้นพนักงานผู้ประกาศผลจะต้องส่งใบแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้แทนการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อให้ทราบถึงวันเวลาและสถานที่ในการนับคะแนนสำหรับในวาระขณะนับคะแนนเสี่ยงเลือกตั้งนั้น นอกจากจะมีพนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสี่ยงควบคุมดูแลการนับคะแนนแล้ว ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้แทนการเลือกตั้งและผู้แทนการนับคะแนน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งมาจากผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือบุคคลอื่น ๆ ซึ่งได้รับการอนุญาตจากผู้ประกาศผล มีสิทธิที่จะอยู่ในขณะทีนับคะแนน

ในการพิจารณาบัตรเสีย เจ้าพนักงานผู้ประกาศฯ จะมีหน้าที่พิจารณาไปตามกฎหมายเลือกตั้ง แต่ก่อนที่พนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสี่ยงจะปฏิเสธไม่รับบัตรเลือกตั้งนี้ พนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสี่ยง จะต้องอนุญาตให้ตัวแทนนับคะแนนมีโอกาสแสดงเหตุผลในการตรวจสอบบัตรลงคะแนนเลือกตั้งเสียก่อน หลังจากที่มีการนับคะแนนเสร็จสิ้นแล้ว พนักงานผู้ประกาศผลการออกคะแนนเสี่ยงจะประกาศรายชื่อผู้ได้รับการเลือกตั้ง และจะรายงานไปยังคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง ต่อจากนั้นคณะกรรมการเลือกตั้งจะประกาศรายชื่อผู้ได้รับการเลือกตั้งในราชกิจจานุเบกษา¹¹

¹¹N.S.GEHLLOT, ELECTION AND ELECTORAL ADMINISTRATION IN INDIA, P.114-116.

2.2.10 มีอำนาจกึ่งตุลาการ (QUASI-JUDICIAL POWERS)

จากการที่มาตรา 324 ของรัฐธรรมนูญอินเดีย² ได้บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งไว้อย่างกว้างขวาง ทำให้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจตัดสินคดีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งไปสู่รัฐสภา การเลือกตั้งสภานิติบัญญัติในแต่ละแคว้น การเลือกตั้งประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดี ดังนั้นคณะกรรมการจึงมีอำนาจมากมายตามรัฐธรรมนูญของอินเดีย อย่างไรก็ตามการตัดสินของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง จะต้องอยู่ภายใต้การตรวจสอบของศาลสูง ซึ่งแต่เดิมนั้นคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจที่จะแต่งตั้งศาลเลือกตั้ง (ELECTORAL TRIBUNAL) ขึ้นมาเพื่อทำการตัดสินคดีในข้อสงสัยและข้อโต้แย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเลือกตั้ง แต่ปัจจุบันอำนาจนี้ได้ถูกยกเลิกไปแล้วตามรัฐธรรมนูญ ปี ค.ศ. 1966 และตามพระราชบัญญัติว่าด้วยตัวแทนของประชาชน ค.ศ. 1952 (Representation of the people Act, 1952) ก็ได้กำหนดให้ศาลสูงเป็นผู้มีอำนาจตัดสินในคดีการเลือกตั้งแทน¹³

แต่โดยปกติแล้วศาลสูงไม่มีอำนาจในการไต่สวนหรือตรวจสอบคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งในการกระทำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในการเลือกตั้งเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม แต่ศาลสูงจะทำการไต่สวนหรือตัดสินคดีเกี่ยวกับการกระทำของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งได้ก็ต่อเมื่อมีผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการตัดสินของคณะกรรมการมาร้องเรียนต่อศาลสูงเท่านั้น และในการพิจารณาคดีของศาลสูงต่อคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งนั้นในคดี A.C. JOSE V : SHIVAN PILLAI ได้วางหลักว่า เมื่อใดก็ตามที่ไม่มีกฎหมายหรือกฎเกณฑ์บัญญัติไว้หรือกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอิสระในการที่จะออกคำสั่งหรือคำแนะนำต่าง ๆ ในการควบคุมการเลือกตั้งได้ตามมาตรา 324 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งประเทศอินเดีย ศาลสูงจะไม่มีอำนาจที่จะไปตรวจสอบการกระทำนั้น ๆ ของคณะกรรมการแต่หากในกรณีใดได้มีกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ใด ๆ

¹² มาตรา 324 (1) ของรัฐธรรมนูญอินเดีย บัญญัติว่า "หน้าที่ของนายกรัฐมนตรีโดยตรงในการควบคุมการเตรียมทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และหน้าที่ควบคุมการเลือกตั้งไปสู่รัฐสภา สภานิติบัญญัติของแต่ละแคว้น การเลือกตั้งประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดี ถูกมอบอำนาจไว้ที่คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง"

¹³ Ibid, p. 51

บัญญัติเอาไว้แล้ว คณะกรรมการไม่มีอำนาจที่จะฝ่าฝืนหรือทำนอกเหนือไปกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่นนั้น ดังนั้นศาลสูงจะมีอำนาจตรวจสอบการตัดสินใจหรือคำสั่งของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งก็ต่อเมื่อคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งไม่ตัดสินใจ หรือมีคำสั่งไม่เป็นไปตามหลักกฎหมายที่ได้มีกำหนดไว้และฝ่ายผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการตัดสินใจของคณะกรรมการ ได้ร้องขอฎีกาต่อศาลสูงให้พิจารณาอีกครั้งตาม มาตรา 226 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งประเทศอินเดีย¹⁴

โดยสรุป ประเทศอินเดียมีคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นองค์กรอิสระและเป็นกลาง ไม่ขึ้นอยู่กับฝ่ายใด มีอำนาจหน้าที่จัดการเลือกตั้งรวมทั้งตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งหมด ทำให้มีข้อดีดังนี้

1. ทำให้การจัดการเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ยิ่งขึ้นเพราะคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งเป็นองค์กรอิสระและเป็นกลาง ไม่ตกอยู่ใต้อำนาจฝ่ายใด ทำให้ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นกลาง
2. มีการบัญญัติรับรองฐานะของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งไว้ในรัฐธรรมนูญ ทำให้คณะกรรมการมีความมั่นคงถาวร เป็นที่ยอมรับแก่ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ
3. มีหลักประกันในการทำงานที่ดีให้แก่คณะกรรมการ นั่นคือการปลดประธานคณะกรรมการจะทำได้โดยวิธีเดียวคือต้องได้รับความเห็นการจากจำนวน 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกรัฐสภาทั้งหมด ส่วนกรรมการจะถูกปลดออกจากตำแหน่ง ก็ต่อเมื่อประธานคณะกรรมการรับรอง ทำให้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งสามารถปฏิบัติงานได้โดยไม่ต้องเกรงกลัวผู้ใดว่าจะมาปลดตนออกจากตำแหน่ง

แต่อย่างไรก็ตาม การจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งของประเทศอินเดียยังมีข้อเสีย ดังนี้

- (1) การที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ประธานาธิบดีเป็นผู้ที่มีอำนาจ แต่เพียงผู้เดียวในการแต่งตั้ง กำหนดจำนวนและระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของคณะกรรมการ ทำให้คณะกรรมการดูไม่มีความเป็นกลางเท่าที่ควร เพราะทุกอย่างขึ้นอยู่กับประธานาธิบดีแต่เพียงผู้เดียวจนทำให้มองว่าประธานาธิบดีนี้มีอิทธิพลเหนือคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งนี้

¹⁴Ibid, p. 53-57

(2) การทำให้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจเบ็ดเสร็จในตัวคือ มีทั้งอำนาจในการจัดการและควบคุมการเลือกตั้ง และมีอำนาจในการตัดสินคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งด้วยมีผลดีในแง่ที่คณะกรรมการ มีความรู้อย่างแท้จริงในการเลือกตั้งสามารถตัดสินคดีได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากกว่าหน่วยงานอื่น แต่หากคณะกรรมการไม่มีความเป็นกลางอย่างแท้จริงแล้วสิ่งนี้ก็กลายเป็นดาบสองคมเพราะจะมีการตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการได้ยาก ถึงแม้จะมีมาตรการในศาลสูงตรวจสอบการตัดสินของคณะกรรมการได้ก็ตามแต่นั้นก็เป็นเพียงหลักข้อยกเว้นเท่านั้น อำนาจส่วนใหญ่ยังคงอยู่ที่คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง

ประเทศเกาหลีใต้

1. ระบบการเลือกตั้ง

ประเทศเกาหลีใต้ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย ประธานาธิบดีมีอำนาจสูงสุดในการบริหารประเทศ โดยได้รับการเลือกตั้งทางตรงมาจากประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งและจะดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี ประธานาธิบดีมีผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติงานคือนายกรัฐมนตรีและสภาที่ปรึกษา (STATE COUNCIL) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งและรับผิดชอบจากสภาแห่งชาติ

สำหรับสภาของประเทศเกาหลีใต้เป็นสภาเดี่ยว (UNICAMERAL LEGISLATURE) คือสภาแห่งชาติ (NATIONAL ASSEMBLY) ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกทั้งหมด 299 คน โดยสมาชิก 244 คนได้รับการเลือกตั้งทางตรงจากผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งและส่วนสมาชิกอีก 55 คนได้รับการแต่งตั้งโดยแบ่งตามสัดส่วนของจำนวนผู้ชนะการเลือกตั้งแต่ละพรรคการเมือง¹⁵

2. องค์การกำกับดูแลการเลือกตั้งในประเทศเกาหลีใต้

สำหรับองค์การที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการเลือกตั้งในประเทศเกาหลีใต้ คือคณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง (ELECTION MANAGEMENT COMMITTEE) จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์

¹⁵ IAN GORVIN, ELECTION SINCE 1945 : A WORLDWIND REFERENCE COMPENDIUM. P. 197.

เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ยุติธรรมในการจัดการเลือกตั้ง รวมทั้งการลงคะแนนเสียงประชามติ และการจัดการในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง

2.1 องค์ประกอบขององค์กร

คณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง ประกอบด้วยคณะกรรมการหลายระดับ ดังนี้

2.1.1 คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งกลาง (THE CENTRAL ELECTION MANAGEMENT COMMITTEE) ประกอบด้วยสมาชิก 9 คน ได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดี 3 คน จากสภานิติบัญญัติ 3 คน และประธานศาลฎีกา* 3 คน โดยประธานของคณะกรรมการนี้ จะถูกเลือกจากภายในบุคคลทั้ง 9 สำหรับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของสมาชิกทุกคนจะมีระยะเวลา 6 ปี และสมาชิกของคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งจะต้องไม่สังกัดพรรคการเมืองหรือจะต้องไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ทางการเมืองในการนี้ เพื่อให้เกิดความมั่นคงในการทำงาน สมาชิกคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งจะถูกออกจากตำแหน่งก็ต่อเมื่อถูกลงโทษให้จำคุกในข้อหาที่ร้ายแรง หรือการถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งด้วยวิธีการอิมพีชเมนต์ (IMPEACHMENT)¹⁶

2.1.2 คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับจังหวัด (THE PROVINCE ELECTION MANAGEMENT COMMITTEE) จะประจำอยู่ที่ทุก ๆ จังหวัด (ประเทศเกาหลีใต้ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 9 จังหวัด หนึ่งเมืองพิเศษ คือ กรุงโซลและ 4 เมืองมหานคร)

2.1.3 คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับเขต

2.1.4 คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอ
จังหวัดจะแบ่งออกเป็น 2 ท้องที่คือ ท้องที่ในเขตเทศบาลนคร และเขตต่างจังหวัด สำหรับใน เขตเทศบาลนคร จะประกอบด้วย อำเภอ (KU) และตำบล (DONG) จะมีคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งประจำอยู่ในแต่ละอำเภอ เรียกว่าคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอ (THE KU ELECTION MANAGEMENT COMMITTEE) หรือถ้ในเขต

¹⁶THE CONSTITUTION OF REPUBLIC OF KOREA, ARTICLE 114.

*ประธานศาลฎีกาของประเทศอินเดียได้รับการแต่งตั้งมาจากประธานาธิบดี โดยได้รับความเห็นชอบจากเสียงข้างมากของรัฐสภา.

เทศบาลใดไม่มีอำเภอก็จะมีคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับเทศบาลนคร (THE SHI ELECTION MANAGEMENT COMMITTEE) แทน

สำหรับในเขตต่างจังหวัด จะประกอบไปด้วย อำเภอ (KUN) ตำบล (MYON, UP) และหมู่บ้าน (RIS)¹⁷ คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งจะประจำอยู่ที่ทุกอำเภอของเขตต่างจังหวัด (THE KUN ELECTION MANAGEMENT COMMITTEE) ซึ่งคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับเขตและอำเภอนี้จะถูกควบคุมโดยคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับจังหวัดอีกทีหนึ่ง

2.2 อำนาจหน้าที่ขององค์กร

คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งมีหน้าที่ควบคุมและจัดการการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความยุติธรรม โดยคณะกรรมการอาจสร้างกฎเกณฑ์ในการจัดการเลือกตั้งขึ้นได้ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และสามารถออกคำสั่งที่จำเป็นแก่หน่วยงานฝ่ายปกครองที่เกี่ยวข้องในการจัดการเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้ โดยที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเหล่านั้นจะต้องปฏิบัติตาม¹⁸ คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

2.2.1 กำหนดหรือเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้ง

คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอ มีอำนาจกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้ง ประกาศจำนวนสมาชิกสภาสามัญนิติบัญญัติแห่งชาติและสถานที่ตั้งของหน่วยเลือกตั้งต่าง ๆ ภายใต้กฎเกณฑ์ของคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งกลาง

2.2.2 ตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอมีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่นายอำเภอทั้งในเขตเทศบาลนครและในเขตต่างจังหวัดเป็นผู้เตรียมขึ้น โดยคณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง มีอำนาจสั่งให้นายอำเภอกระทำการให้เป็นไปตามกฎหมาย หากนายอำเภอหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการเตรียมบัญชีรายชื่อไม่ยอมรับหรือปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุผล หรือไม่แก้ไขบัญชีรายชื่อให้ถูกต้องตามความต้องการของคณะกรรมการ

¹⁷ประพันธ์ เรืองณรงค์, บันทึกจากเกาหลีใต้ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2531) หน้า 50.

¹⁸THE CONSTITUTION OF REPUBLIC OF KOREA, ARTICLE 114 (6),115

เลือกตั้ง คณะกรรมการอาจร้องขอให้มีการย้ายเจ้าหน้าที่เหล่านี้ไปยังบุคคลผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนเจ้าหน้าที่เหล่านั้นได้ แต่ถ้าในกรณีผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งถอดถอนจะทำการถอดถอนเจ้าหน้าที่เหล่านี้ในระหว่างช่วงเวลาเลือกตั้ง ผู้มีอำนาจถอดถอนจะต้องปรึกษากับคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งก่อน¹⁹

ในกรณีที่บุคคลใดไม่พอใจคำตัดสินในการคัดค้านบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของนายอำเภอ สามารถอุทธรณ์มายังคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งได้ โดยคณะกรรมการจะตรวจสอบคำตัดสิน ถ้าเห็นด้วยกับผู้คัดค้านก็จะแจ้งไปยังนายอำเภอทราบ เพื่อจะได้แก้ไขบัญชีรายชื่อให้ถูกต้อง²⁰

2.2.3 รับสมัครและตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งมีหน้าที่รับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้ใดที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องไปลงทะเบียนสมัครกับคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอ ผู้สมัครจะต้องวางเงินจำนวน 10 ล้านบาทให้กับคณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง เมื่อคณะกรรมการรับสมัครเสร็จเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการจะเป็นผู้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ถ้าการตรวจสอบพบว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการจะทำหนังสือไปยังผู้สมัครและพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัดพร้อมทั้งเหตุผลที่ทำให้การสมัครนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย²¹

2.2.4 ความคุ้มครองโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง

คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งจะเป็นผู้ควบคุมการโฆษณาหาเสียงของผู้สมัคร โดยผู้สมัครแต่ละคนจะต้องจัดตั้งสำนักงานโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง (ELECTION CAMPAIGN OFFICIAL) และมีผู้จัดการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ จัดการเกี่ยวกับการโฆษณาหาเสียงของคนในเขตเลือกตั้งหนึ่งแห่ง เพื่อทำหน้าที่รายงานเกี่ยวกับการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งให้คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งทราบอีกทีหนึ่ง

¹⁹NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 19

²⁰NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 23

²¹NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 31

การควบคุมการโฆษณาเสียงเลือกตั้ง คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำใบเสนอราคาโฆษณาเสียง โดยได้รับต้นฉบับมาจากผู้สมัครหรือพรรคการเมืองอีกทีหนึ่ง²²
2. จัดพิมพ์คู่มือการเลือกตั้งซึ่งในคู่มือนั้นจะมีสัญลักษณ์ รูปถ่าย ชื่อ ที่อยู่ อายุ อาชีพ ความคิดเห็นในทางการเมืองของผู้สมัครและพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด ฯลฯ และจัดส่งทางไปรษณีย์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง²³
3. จัดให้มีการรวมปราศัยหาเสียงของผู้สมัครทุกคนขึ้น 3 ครั้ง โดยจะกำหนดเวลาให้เท่าเทียมกันทุกคน คณะกรรมการจะประกาศให้ทราบถึงวันเวลาและสถานที่การปราศัยและจะเตรียม พร้อมทั้งส่งใบเสนอราคาเพื่อให้ประชาชนทราบถึงการมีปราศัยนี้ด้วย

สำหรับค่าใช้จ่ายในการเตรียมสำเนาบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเตรียมใบเสนอราคา การขนใบเสนอราคา การทำหนังสือคู่มือการเลือกตั้งและจัดการปราศัย คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งจะเรียกเก็บจากผู้สมัคร แต่อาจจะไปหักลดกับเงินวางประกัน 10 ล้านบาทได้²⁴

4. กำหนดจำนวนของรถหรือพาหนะต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับการโฆษณาเสียงเลือกตั้ง โดยจะพิจารณาทางด้านภูมิศาสตร์ประกอบการกำหนดในเรื่องนี้ด้วย

2.2.5 กำหนดค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง

คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดค่าใช้จ่ายของผู้สมัคร โดยคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับเขตเป็นผู้กำหนดและจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับจังหวัดด้วย ทั้งนี้คณะกรรมการจะประกาศให้ทราบถึง

²²NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 47,48

²³NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 49

²⁴NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 58

จำนวนเงิน ภายใน 3 วันหลังจากประกาศกำหนดวันเลือกตั้ง²⁵ สำหรับผู้ที่รับผิดชอบในการใช้จ่ายของผู้สมัครคือ ผู้จัดการโฆษณาเสียงเลือกตั้ง จะต้องทำสมุดบัญชีตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด²⁶ และภายหลังจากเลือกตั้ง 15 วัน ผู้จัดการโฆษณาเสียงเลือกตั้ง จะต้องส่งสมุดบัญชี ใบเสร็จ เอกสารการใช้จ่ายต่าง ๆ ในบางกรณีอาจจะเรียกผู้สมัคร ผู้จัดการโฆษณาเสียงเลือกตั้งหรือบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มารายงานหรือชี้แจงประกอบตามความจำเป็น²⁷

2.2.6 กำหนดสถานที่ลงคะแนน

คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอ มีอำนาจตัดสินใจในการตั้งสถานที่ลงคะแนน (หน่วยเลือกตั้ง) แต่จะต้องเป็นที่ ๆ ผู้ลงคะแนนสามารถไปมาได้สะดวก โดยภายในสถานที่ลงคะแนนจะมีคณะกรรมการจัดการลงคะแนน (THE VOTING DISTRICT ELECTION MANAGEMENT COMMITTEE) เป็นผู้ประกาศหน่วยเลือกตั้งและควบคุมการลงคะแนนในสถานที่เลือกตั้ง โดยคณะกรรมการจัดการลงคะแนนเลือกตั้ง อาจแต่งตั้งผู้ช่วยควบคุมการลงคะแนน (VOTING ASSISTANCE) จากเจ้าพนักงานของรัฐ ฝ่ายปกครองหรือครู และประกาศแก่สาธารณะชนให้ทราบ 3 วันก่อนการเลือกตั้ง²⁸

2.2.7 เตรียมบัตรลงคะแนนและหีบคะแนน

คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอ มีหน้าที่เตรียมบัตรเลือกตั้งและกล่องลงคะแนนเลือกตั้งส่งมอบให้แก่คณะกรรมการจัดการลงคะแนนก่อนการเลือกตั้ง ทั้งนี้คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอ จะต้องประกาศให้สาธารณะชนทราบถึงรูปแบบของบัตรลงคะแนนของแต่ละสถานที่ก่อนวันเลือกตั้ง 7 วัน²⁹

²⁵NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 88,89

²⁶NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 91

²⁷NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 94,96

²⁸NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 101

²⁹NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 104,105

2.2.8 นับคะแนนเลือกตั้ง

คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอ มีหน้าที่นับคะแนนเลือกตั้ง โดยหัวหน้าของคณะกรรมการจัดการลงคะแนนจะเป็นผู้สั่งให้บัตรเลือกตั้งที่ลงคะแนนแล้ว ฎุญแจหีบ และรายงานการลงคะแนนพร้อมทั้งบัตรเลือกตั้งที่เหลือ ส่งมาให้คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอ คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอจะเป็นผู้ควบคุมการนับคะแนน โดยกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ช่วยในการนับคะแนน (BOLLOT COUNTING ASSISTANTS) จากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองที่เกี่ยวข้องหรือศาลที่มีอำนาจตัดสินคดีเหนือพื้นที่นั้นมาช่วยนับคะแนนในขณะทีคณะกรรมการและผู้ช่วยในการนับคะแนนทำการนับคะแนน จะมีพยานในการนับคะแนน (BOLLOT-COUNTING WITNESSES) เข้ามาเป็นสักขีพยานในการนับคะแนน โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งจะเป็นผู้เสนอเข้ามาและจะนารายชื่อไปเสนอคณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง เพื่อให้คณะกรรมการแต่งตั้ง พยานในการนับคะแนนจะต้องทำการสอดส่องและถ้าพบการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จะต้องร้องต่อคณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง ถ้าการร้องขอนั้นถูกต้อง คณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง ต้องแก้ไขให้ถูกต้องตามที่พยานในการนับคะแนนร้อง

หากมีการคัดค้านการรวมคะแนนเกิดขึ้น คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอ จะเป็นผู้ตัดสินการคัดค้านนั้นด้วยคะแนนเสียงข้างมากเป็นเอกฉันท์ของคณะกรรมการ³⁰

2.2.9 ประกาศผลการเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับอำเภอนับคะแนนเสร็จแล้ว ต้องรีบประกาศผลการนับคะแนนทันทีต่อสาธารณชน และต้องเตรียมบันทึกผลการนับคะแนนส่งไปยังคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับเขต เมื่อคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับเขต ได้รับผลและบันทึกการนับคะแนนก็จะบันทึกการนับคะแนนมาตรวจสอบนับ และประกาศคะแนนของผู้สมัครแต่ละคนที่ได้รับเลือกตั้งให้สาธารณชนทราบ และเตรียมการบันทึกผลการเลือกตั้งพร้อมทั้งทำรายงานส่งคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับจังหวัด คณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง

³⁰NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 128

ระดับจังหวัดก็จะส่งรายงานไปยังคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับกลาง เพื่อคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับกลางตรวจนับและประกาศผลจำนวนผู้ที่ได้รับเลือกตั้งของแต่ละพรรคและจัดทงานที่กลองชื่อ ประธานคณะกรรมการและกรรมการทุกคน ถือเป็นอันสิ้นสุด

2.2.10 คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งระดับกลาง มีหน้าที่แบ่งจำนวนที่นั่งในสภานิติบัญญัติตามสัดส่วนของแต่ละพรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามา³¹

2.2.11 คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งมีอำนาจตัดสินในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง แต่อย่างไรก็ตามในการทำงานของคณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง ผู้เลือกตั้ง พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สามารถคัดค้านการเลือกตั้งเพื่อความถูกต้องตามกฎหมายต่อหัวหน้าคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งที่เกี่ยวข้องได้ โดยยื่นข้อฟ้องต่อศาลสูงภายใน 30 วันหลังจากการเลือกตั้ง³² หากเป็นการคัดค้านผู้ชนะการเลือกตั้ง พรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องฟ้องผู้ที่ได้รับเลือกตั้งต่อศาลสูงภายใน 60 วัน และถ้าหากเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจโดยไม่ชอบของคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งในเรื่องการตัดสินว่าใครเป็นผู้ชนะการเลือกตั้ง การแบ่งจำนวนที่นั่งในสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามสัดส่วนของพรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาและเรื่องคุณสมบัติของผู้สมัคร หัวหน้าคณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดต้องถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีนั้นด้วย³³

แต่อย่างไรก็ตาม ศาลสูงจะพิจารณาตัดสินการคัดค้านการเลือกตั้งเรื่องดังกล่าวนี้ ก็ต่อเมื่อเรื่องนั้นมีผลกระทบต่อผลการเลือกตั้งเท่านั้น³⁴

2.2.12 คณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง มีหน้าที่ควบคุมการให้เงินอุดหนุนแก่พรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติเงินอุดหนุนพรรคการเมือง (POLITICAL FUNDS ACT. 1980) โดยคณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง จะเป็นผู้ควบคุมสมาคมผู้สนับสนุนทางการเงิน ซึ่งเป็นสมาคมที่จัดตั้งขึ้นมาโดยพรรคการเมือง มีวัตถุประสงค์เพื่อหาเงินเข้ามาอุดหนุนกิจกรรม

³¹NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 133

³²NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 145

³³NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 145,

³⁴NATIONAL ASSEMBLY MEMBERS ELECTION ACT. 1988, ARTICLE 147

ทางการเมืองโดยสมาคมจะต้องเป็นผู้รับบริจาคจากสมาชิกของสมาคมเองหรือจากประชาชนอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิก แล้วจึงนำเงินบริจาคเหล่านี้ไปให้พรรคการเมืองอีกทีหนึ่ง หรือหากบุคคลใดไม่ต้องการบริจาคที่สมาคม จะนำมาบริจาคยังคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งโดยตรงได้ตามจำนวนเงินที่กฎหมายกำหนด ผู้จัดทำบัญชีของพรรคการเมืองและสมาคมผู้สนับสนุนทางการเงินจะต้องทำสมุดบัญชีและเก็บหลักฐานใบเสร็จต่าง ๆ ในการบริจาคทางการเงิน การใช้จ่ายเงินและรายงานทางการเงิน ส่งไปยังคณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง เพื่อที่คณะกรรมการจะได้นำไปตรวจสอบและในกรณีจำเป็น คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งอาจเรียกให้พรรคการเมืองหรือสมาคมผู้สนับสนุนทางการเงิน นำหลักฐานเอกสารต่าง ๆ มาเพิ่มเติมในการตรวจสอบอีกก็ได้

โดยสรุป ประเทศเกาหลีใต้ มีคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งเป็นองค์กรอิสระและถาวรเข้ามาทำหน้าที่จัดการและควบคุมการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม จึงทำให้มีข้อดีดังนี้

1. ทำให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมมากยิ่งขึ้น เพราะคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งมีความเป็นกลางและอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายใด
2. มีการบัญญัติรองรับฐานะของคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งในรัฐธรรมนูญทำให้คณะกรรมการมีความมั่นคง ถาวร เป็นที่ยอมรับแก่ฝ่ายประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ
3. คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งมีที่มาหลากหลายทำให้มีการถ่วงดุลย์อำนาจระหว่างคณะกรรมการด้วยกันเอง

ประเทศฟิลิปปินส์

1. ระบบการเลือกตั้งและประวัติความเป็นมาขององค์กรในการเลือกตั้ง

1.1 ระบบการเลือกตั้ง

หลังจากที่ประธานาธิบดีเฟอร์ดินันด์ มาร์กอส ได้ถูกขับไล่ออกจากประเทศเมื่อปี ค.ศ. 1976 ได้มีการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ และจัดให้มีการลงประชามติรับรองในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 1987 โดยมีผู้ลงมติเห็นชอบด้วยร้อยละ 76.4 ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ประเทศฟิลิปปินส์มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย มีประธานาธิบดีเป็นประมุข โดยประธานาธิบดีจะมาจากการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และจะดำรงตำแหน่งคราวละ 6 ปี สภา

ประกอบไปด้วย 2 สภา คือ สภาผู้แทนราษฎร (HOUSE OF REPRESENTATIVE) ซึ่งจะได้มาจากการเลือกตั้งจำนวน 200 คน และอีก 50 คนมาจากการแต่งตั้งของประธานาธิบดี โดยได้รับบริการเสนอชื่อมาจากกลุ่มชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนอีกสภาหนึ่งคือสภาสูง (SENATE) ประกอบไปด้วยสมาชิก 24 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกตั้งทางตรง โดยจะดำรงตำแหน่งคราวละ 6 ปี ผู้สมัครสภาสูงต้องมีอายุอย่างน้อย 35 ปี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างน้อย 25 ปี³⁵

1.2 ประวัติและความเป็นมาขององค์กรในการเลือกตั้ง

เดิมในปี 1940 หน่วยงานที่จัดการเกี่ยวกับการเลือกตั้งในประเทศฟิลิปปินส์ ได้แก่ หน่วยงานของฝ่ายบริหาร (EXECUTIVE BUREAU) และต่อมาภายหลังได้มอบงานการเลือกตั้งให้แก่กระทรวงมหาดไทย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมางานการเลือกตั้งอยู่ภายใต้การควบคุมของนักการเมือง ทำให้มีข้อสงสัยทั่วไปว่าการเลือกตั้งจะเป็นกลางและไม่เกิดความลำเอียงจากการกระทำของนักการเมืองได้อย่างไร จึงได้เกิดแนวความคิดว่าการจัดตั้งหน่วยงานที่เป็นอิสระขึ้นแทนนั้นที่จะสามารถปกป้องความบริสุทธิ์ในการลงคะแนนเลือกตั้งได้อย่างแท้จริง และทำให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งได้ลงคะแนนอย่างเป็นอิสระ ดังนั้นในวันที่ 22 สิงหาคม 1940 ตามพระราชบัญญัติคอมมอนเวลท์ (COMMONWEALTH ACT) มาตรา 607 จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง (THE COMMISSION ON ELECTION) ขึ้นมาเป็นครั้งแรกและได้มีการวิวัฒนาการต่อมา จนกระทั่งในปัจจุบันคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งได้ถูกบัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญของประเทศฟิลิปปินส์³⁶ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าฟิลิปปินส์จะจัดให้มีคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งที่เป็นหน่วยงานอิสระขึ้นมา แต่ในเวลาต่อมารัฐธรรมนูญของฟิลิปปินส์ก็ยังคงกำหนดให้มีหน่วยงานที่เป็นอาสาสมัครของฝ่ายประชาชน หรือ CITIZEN'S ARM ขึ้นเพื่อทำหน้าที่สอดส่องดูแลการเลือกตั้ง โดยกำหนดให้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งต้องยอมรับการ

³⁵ IAN GORVIN. ELECTION SINCE 1945: A WORLDWIDE REFERENCE COMPENDIUM: 274

³⁶ LORENZO M. TANADA AND FRANCISCO CAREON. POLITICAL LAW OF THE PHILIPPINES. (MANILA: PHOENIX PRESS, INC, 1961), 1:475-476

ปฏิบัติงานของหน่วยงานอาสาสมัครฝ่ายประชาชนควบคู่ไปกับการทำงานของคณะกรรมการ
ควบคุมการเลือกตั้ง

หน่วยงานอาสาสมัครของประชาชนหรือหน่วยงานสังเกตุการณ์
เลือกตั้งของประชาชน (NAMFREL) ได้ตั้งขึ้นในปี 1951 โดยเอ็ดเวิร์ด แลนสตาล ที่ปรึกษา
ซีไอเอ ของสหรัฐอเมริกา ประจำกรุงมะนิลา โดยมีจุดประสงค์ในการตั้งคือ เพื่อให้ห้องคํกรนี้
เป็นองค์กรมวลชนปฏิบัติการและสังเกตุการณ์เลือกตั้งควบคู่ไปกับหน่วยงานการเลือกตั้งของรัฐบาล
ซึ่งกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศฟิลิปปินส์ ในการปฏิบัติการครั้งแรกของนัล เพรม เกิดขึ้น
เมื่อแมกไซไซได้ลงสมัครรับเลือกตั้งประธานาธิบดีแข่งขันกับประธานาธิบดีกีโรน ในการเลือกตั้ง
ครั้งนี้สหรัฐได้เข้ามาว่า ประธานาธิบดีกีโรนและพรรคพวกจะโกงการเลือกตั้ง สหรัฐในฐานะ
พี่เลี้ยงของฟิลิปปินส์ จึงได้ใช้อํการนัม เพรลเป็นองค์กรคอยตรวจตราและควบคุมการเลือกตั้งให้
บริสุทธิ์ยุติธรรม

ดังนั้น ในประเทศฟิลิปปินส์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุม
การเลือกตั้งจึงมีอยู่ 2 หน่วยงานด้วยกันคือ คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง และหน่วยงาน
สังเกตุการณ์ที่เป็นอาสาสมัครของประชาชน

2. องค์กรที่ควบคุมการเลือกตั้ง

สำหรับคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งและหน่วยงานสังเกตุการณ์เลือกตั้งของ
ประชาชนที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมการเลือกตั้งนั้น ได้บัญญัติฐานะและอำนาจหน้าที่ไว้ใน
รัฐธรรมนูญดังต่อไปนี้

2.1 คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง

2.1.1 องค์ประกอบขององค์กร

2.1.1.1 คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งในส่วนกลาง

ประกอบไปด้วย

(ก) ประธานคณะกรรมการ (CHAIRMAN) 1 คน
และกรรมการอีก 6 คน โดยประธานและกรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) ต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 35 ปี ในขณะที่

ที่ได้รับตำแหน่ง

- (COLLEGE DEGREE)
- ในการเลือกตั้ง
- (2) ต้องจบการศึกษาชั้นวิทยาลัย
- (3) ต้องไม่เป็นผู้สมัครในตำแหน่งต่าง ๆ
- (4) สมาชิกส่วนใหญ่และประธานคณะกรรมการ-
การต้องเป็นสมาชิกเนติบัณฑิต และต้องปฏิบัติงานทางด้านกฎหมายอย่างน้อย 10 ปี
- (จ) การแต่งตั้งประธานคณะกรรมการและ
กรรมการจะแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการแต่งตั้ง (COMMISSION
ON APPOINTMENT)* โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 7 ปี และจะไม่มี การถูกแต่งตั้งเข้า
มาใหม่อีกครั้ง การแต่งตั้งครั้งแรกจะแต่งตั้ง 3 คนก่อนโดยจะให้ดำรงตำแหน่ง 7 ปี 2 คนต่อ
มาดำรงตำแหน่ง 5 ปี และ 2 คนสุดท้ายจะดำรงตำแหน่ง 3 ปี การแต่งตั้งระยะเวลาไม่เท่ากัน
ของคณะกรรมการแต่ละคนรัฐธรรมนูญมีจุดมุ่งหมายจะให้มีการว่างของตำแหน่งละทุก ๆ 2 ปีเพื่อ
ที่จะให้มีการหมุนเวียนและทำให้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีการปรับปรุงใหม่อยู่เสมอ
- (ค) ในกรณีที่มียุทธศาสตร์ว่างลงของคณะกรรมการ
การแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างลงจะแต่งตั้งได้แต่เฉพาะเวลาที่เหลืออยู่ของกรรมการคนก่อนเท่านั้น
นั้น การแต่งตั้งสมาชิกหรือการมอบหมายอำนาจหน้าที่จะเป็นการแต่งตั้งและมอบหมายงานอย่าง
ถาวรเท่านั้นและจะไม่มี การแต่งตั้งเป็นการชั่วคราว³⁷
- (ง) ประธานและกรรมการของคณะกรรมการ
ควบคุมการเลือกตั้งจะถูกออกจากตำแหน่งโดยวิธีการอิมพีชเมนต์ (impeachment) และใน
ระหว่างดำรงตำแหน่ง ผู้ใดจะมาลดหรือทำให้เงินเดือนของคณะกรรมการน้อยลงไม่ได้
- 2.1.1.2 คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งระดับภาค
(officers of the Regional election director)

* คณะกรรมการแต่งตั้ง คือ คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งมาจากประธานาธิบดี
ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสมาชิก

³⁷The 1978 Constitution of Philippines, C. The Commission
on Election section 1.

ในระดับภาค คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง มีสำนักงานบัญชาการเลือกตั้งภาคโดยมีผู้บัญชาการภาค และผู้ช่วยผู้บัญชาการภาคประจำอยู่ในแต่ละภาค เพื่อทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งในแต่ละภาคในพื้นที่ที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบ

2.1.1.3 คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งระดับจังหวัด

ในระดับจังหวัดจะมีสำนักงานเลือกตั้งจังหวัด (office of Provincial Election officers) จะมีผู้ตรวจสอบจังหวัด (Provincial Supervisor) เป็นผู้ดูแลการเลือกตั้งในแต่ละจังหวัด

2.1.1.4 คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งระดับเมืองและเทศบาล

ในระดับเมืองและเทศบาล จะมีพนักงานจดทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (election registrars) และคนทำงานประจำอยู่ทุกเมืองและทุกเทศบาล โดยมีหน้าที่จดทะเบียนผู้มีคุณสมบัติลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และเตรียมหนังสือของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง (the book of voters) ที่จะใช้ในวันเลือกตั้งรวมทั้งทำหน้าที่ตรวจสอบการกระทำของพรรคการเมือง เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมในเขตพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ³⁸

2.1.2 อำนาจหน้าที่ขององค์กร

อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งของประเทศฟิลิปปินส์มีดังต่อไปนี้

2.1.2.1 อำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

(ก) คณะกรรมการมีหน้าที่บังคับใช้และจัดการเกี่ยวกับกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการเลือกตั้ง การลงคะแนนโดยประชาชน การริเริ่มกฎหมาย (initiative) การลงประชามติ การถอดถอนเจ้าพนักงานออกจากตำแหน่งโดยประชาชน (recall)³⁹

³⁸ COMMISSION ON ELECTION, THE COMMISSION ON ELECTION (MANILA: 1984), P.7

³⁹THE 1978 CONSTITUTION OF PHILIPPINES, C THE COMMISSION ON ELECTION. SECTION 2

(ข) คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจ แต่ผู้เดียวในการตัดสินข้อโต้แย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเลือกตั้ง การลงคะแนนและข้อโต้แย้งใน คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยทั่วทุกภาค จังหวัดและในเมืองอย่างเป็นทางการ

แต่อย่างไรก็ตาม หากเห็นได้ชัดว่าการ ตัดสินข้อโต้แย้งของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งขัดต่อกฎหมายหรือใช้อำนาจตามความพอใจ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลสูงก็สามารถเข้ามาตรวจสอบการตัดสินของคณะกรรมการได้ซึ่งกรณี นี้เป็นกรณีเดียวเท่านั้น ที่ศาลสูงจะมีอำนาจเข้าไปแทรกแซงการตัดสินของคณะกรรมการได้ เพราะถือว่าคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งเป็นองค์กรพิเศษที่จัดตั้งขึ้นมาโดยเฉพาะเพื่อดูแล ทางด้านการเมืองและการเลือกตั้ง คณะกรรมการ จึงมีความรู้และมีประสบการณ์ทางการเมือง สมควรจะเป็นผู้ตัดสินในปัญหาเหล่านี้⁴⁰

นอกจากนี้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง ยังรับอุทธรณ์การตัดสินทั้งหมดที่โต้แย้งเกี่ยวกับการเลือกตั้งระดับเทศบาลที่ได้รับการตัดสินมาแล้ว จากศาลชั้นต้นที่มีอำนาจทั่วไป (trial court) หรือรับอุทธรณ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งระดับหมู่บ้าน (BARANGAY) ซึ่งได้ตัดสินมาแล้วจากศาลชั้นต้นที่มีอำนาจตัดสินจำกัด (trial court of limited jurisdiction) สำหรับคดีตัดสิน คำสั่งขั้นสุดท้ายหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ควบคุมการเลือกตั้งในข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการเลือกตั้งระดับเทศบาลและหมู่บ้านจะถือว่าเป็นที่สุด ไม่สามารถอุทธรณ์ได้อีกแล้ว

(ค) คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจ ตัดสินปัญหาทั้งหมดที่มีผลกระทบต่อเลือกตั้ง รวมถึงมีอำนาจตัดสินใจในเรื่องจำนวนและ สถานที่ตั้งของการลงคะแนน การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เลือกตั้ง ผู้ตรวจสอบและเรื่องทะเบียนรายชื่อ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ถึงแม้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งจะมีอำนาจตัดสินในเรื่องต่าง ๆ แต่สิ่ง หนึ่งคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งไม่มีอำนาจตัดสินได้ นั่นคือ ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิในการลงคะแนน เสียง สำหรับเรื่องนี้ผู้มีอำนาจตัดสินคือศาล

⁴⁰ COMMISSION ON ELECTION, THE COMMISSION ON ELECTION (MANILA: 1984), P.27

เพื่อความรวดเร็วในการตัดสินใจหรือ ข้อ
 โต้แย้งต่าง ๆ คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งจะแบ่งคณะกรรมการออกเป็นสองคณะ คดีหรือ
 ข้อโต้แย้งหนึ่งจะถูกตัดสินโดยคณะกรรมการเพียงคณะเดียว แต่ถ้าหากมีการร้องขอให้มีการ
 พิจารณาคำตัดสินคดีขึ้นใหม่ คำตัดสินนั้นจะต้องถูกตัดสินโดยคณะกรรมการทั้งสองคณะร่วมกัน⁴¹

(ง) คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจ
 แต่งตั้งมอบหมายให้ หน่วยงานของรัฐและสื่อของรัฐบาล รวมทั้งกองทัพของฟิลิปปินส์ทำการแทน
 ได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากประธานาธิบดี ทั้งนี้ เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์
 ยุติธรรมและน่าเชื่อถือ

(จ) คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีหน้าที่
 รับจดทะเบียนพรรคการเมืององค์กรและการรวมกันของพรรคการเมือง นอกจากนี้คณะกรรมการ
 ควบคุมการเลือกตั้งยังมีหน้าที่ในการแต่งตั้งหน่วยงานที่เป็นอาสาสมัครของฝ่ายซึ่งมีส่วนสำคัญใน
 การสังเกตการณ์เลือกตั้งดังกล่าวต่อไป

สำหรับกรณีที่เป็นการจัดศาสนาหรือลัทธิ
 ต่าง ๆ หรือพวกที่มีวิธีการรุนแรงหรือผิดกฎหมาย หรือพวกที่ไม่ยึดถือตามรัฐธรรมนูญหรือได้รับ
 เงินสนับสนุนจากรัฐบาลต่างประเทศ จะไม่ได้รับการจดทะเบียนจากคณะกรรมการ

และในกรณีที่พรรคการเมืองใดหรือองค์กร
 ใด การรวมกำลังใดหรือผู้สมัครคนใดรับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลหรือหน่วยงาน
 ต่าง ๆ ของต่างประเทศได้มีส่วนแทรกแซงงานเลือกตั้งซึ่งเป็นงานของชาติ จะถูกยกเลิกการจด
 ทะเบียนกับคณะกรรมการเลือกตั้งและอาจถูกลงโทษตามกฎหมายอื่นด้วย

(ฉ) คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจ
 ทำสำนวนสอบสวนข้อเท็จจริงในข้อข้องใจหรือการฎีกาต่อศาล สำหรับการรับหรือคัดออกของผู้มี
 สิทธิลงคะแนน มีอำนาจสืบสวนในเรื่องที่สมควรและดำเนินการสอบสวนในกรณีที่มีการกระทำ
 ผ่าฝืนกฎหมายเลือกตั้ง รวมถึงการกระทำ หรือการละเว้นการกระทำในการเลือกตั้งการโกง
 การกระทำผิดและการปฏิบัติไม่ชอบ

⁴¹THE 1987 CONSTITUTION OF PHILIPPINES, SECTION 3.

(ข) คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่สภาสำหรับมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งให้น้อยที่สุด รวมทั้งการจำกัดสถานที่สำหรับการติดป้ายการโฆษณาหาเสียง แนะนำการป้องกันและการลงโทษสำหรับการโกง การกระทำผิด การปฏิบัติไม่ชอบและการรบกวนผู้สมัคร

(ข) คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีหน้าที่แนะนำแก่ประธานาธิบดีในการโยกย้ายเจ้าพนักงาน หรือแต่งตั้งลูกจ้างให้ไปทำการแทนหรือกำหนดการกระทำทางด้านวินัยสำหรับผู้กระทำความเสียหายหรือไม่เอาใจใส่หรือไม่เชื่อฟัง ขัดคำสั่งหรือคัดค้าน

(ฅ) คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีหน้าที่ทำรายงานเสนอต่อประธานาธิบดีและต่อสภาในการควบคุมการเลือกตั้งในแต่ละครั้ง

(ฉ) ในช่วงระหว่างเวลาเลือกตั้งคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งอาจตรวจสอบหรือกำหนดสิ่งที่มีประโยชน์แก่สิทธิในการเลือกตั้งทั้งหมดการอนุญาตสำหรับการจัดการขนส่งและประโยชน์ส่วนรวมอื่น ๆ สื่อในการสื่อสารหรือควบคุมการโฆษณาข่าวสาร การอนุญาตและสิทธิพิเศษหรือการอนุญาตเป็นพิเศษโดยรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐ รวมถึงสิ่งที่รัฐเป็นเจ้าของหรือควบคุมอยู่ หรืออาจเป็นสาขาของรัฐ

สำหรับจุดมุ่งหมายของการตรวจสอบ หรือการกำหนดกฎเกณฑ์นี้ก็เพื่อประกันความเท่าเทียมกันของโอกาส เวลา สถานที่ อัตราราคาที่เท่าเทียมกันของการโฆษณาข่าวสารต่อสาธารณะระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยอิสระถูกกฎหมาย ซื่อตรง เป็นไปด้วยความสงบและน่าเชื่อถือ⁴²

(ฉ) คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบแก่ประธานาธิบดีในการอภัยโทษ การนิรโทษกรรม การทำทัณฑ์บน หรือการงดเว้นคำพิพากษาสำหรับการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ

⁴²THE 1987 CONSTITUTION OF PHILIPPINES, SECTION 4.

2.1.2.2 อำนาจของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งตาม
ประมวลกฎหมายเลือกตั้ง⁴³

เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเลือกตั้งเป็นไปอย่าง
มีประสิทธิภาพ คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) มีอำนาจออกหมายจับหรือพิจารณาการ
ออกหมายโดยขึ้นอยู่กับการตัดสินใจในเหตุที่น่าเชื่อถือว่าคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งใน
ความผิดที่เกิดจากการเลือกตั้ง

(ข) มีอำนาจหยุดกิจกรรมการเลือกตั้งที่ผิดกฎ
หมาย หรือริบ หยุดการหมิ่นประมาทที่ผิดกฎหมาย การทำให้เข้าใจผิด หรือการโฆษณาชวน
เชื่อที่ไม่ถูกต้อง

(ค) มีอำนาจยกเลิกหลักฐานต่าง ๆ ของผู้สมัคร
ในเวลาใด ๆ ก็ได้ก่อนมีการประกาศรับรองของผู้สมัครเมื่อปรากฏว่า

(1) มีการให้เงินหรือสิ่งของ เพื่อทำให้
เกิดอิทธิพล เชิญชวน หรือให้สินบนแก่ผู้ลงคะแนนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเกี่ยวข้องกับการ
เลือกตั้ง

(2) การกระทำขู่ฆ่าเพื่อส่งเสริมการลง
สมัครรับเลือกตั้งของตน

(3) รับเงินบริจาคจากชาวต่างประเทศ

(4) กระทำการตามที่กฎหมายเลือกตั้ง

บัญญัติห้าม

(5) รู้เห็นกับการกระทำผิดต่อกฎหมายของ
ผู้สนับสนุนตน

⁴³REPERTO G. MARTIN AND MELVYN S. MARTIN, ADMINISTRATIVE
LAW OF PUBLIC OFFICERS AND ELECTION LAW (MANILA: PREMIUM BOOK STORE,
1973): 321.

(6) ใช้จ่ายเงินมากกว่าจำนวนที่กำหนด

ไว้ตามกฎหมายเลือกตั้ง

(ง) มีอำนาจไต่สวนบันทึกทางการเงินของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือองค์กรต่าง ๆ หรือกลุ่มบุคคล หรืออาจเรียกให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง องค์กรต่าง ๆ หรือกลุ่มบุคคลมาให้การไต่สวนหลังจากที่แจ้งล่วงหน้าให้ทราบแล้ว

ในกรณีนี้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง อาจได้รับความช่วยเหลือจากคณะกรรมการตรวจสอบบัญชี ธนาคารกลาง สำนักงานสืบสวนแห่งชาติ สำนักงานภายในประเทศ ทหาร ตำรวจ เจ้าพนักงานระดับหมู่บ้าน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐบาล

2.2 หน่วยงานอาสาสมัครของฝ่ายประชาชน (citizens' arm)

ตามรัฐธรรมนูญแห่งประเทศฟิลิปปินส์ ค.ศ.1978 ในส่วนของหมวดคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมาตรา 2(5) ได้กำหนดให้คณะกรรมการเลือกตั้งต้องแต่งตั้งและยอมรับการทำงานของหน่วยงานอาสาสมัครของฝ่ายประชาชน ซึ่งได้แก่ หน่วยงานต่าง ๆ ของทางฝ่ายเอกชน สำหรับหน่วยงานอาสาสมัครของฝ่ายประชาชนที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ได้แก่ หน่วยงานชื่อ นัมเฟรล (NAMFREL: NATIONAL CITIZEN MOVEMENT FOR FREE ELECTION)

2.2.1 องค์ประกอบของหน่วยงานอาสาสมัครของฝ่ายประชาชน

นัมเฟรลเป็นองค์กรประกอบด้วยสมาชิก 500,000 คน หน่วยงานนี้ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ โดยผู้ที่ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครในหน่วยงาน จะต้องมีความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้

2.2.1.1 เป็นบุคคลที่มีความประพฤติดีตามหลักศีลธรรม ไม่มีชื่อเสียงเสื่อมเสีย

2.2.1.2 เป็นผู้ที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งได้ตามกฎหมาย

2.2.1.3 มีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษหรือภาษาท้องถิ่นได้

2.2.1.4 ไม่เคยต้องคดี ไม่เคยได้รับโทษ เกี่ยวกับการฝ่าฝืนกฎหมายเลือกตั้ง หรือกฎหมายอาญาใด ๆ เป็นเวลานานกว่า 6 เดือน และไม่อยู่ในระหว่างการดำเนินคดีว่าด้วยการฝ่าฝืนกฎหมายเลือกตั้ง

2.2.1.5 ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง

2.2.1.6 ไม่มีส่วนเกี่ยวพันทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อกิจกรรมทางการเมืองและพรรคการเมืองใด ๆ ในช่วงระยะเวลา 12 เดือนก่อนเข้าเป็นอาสาสมัครในหน่วยงานสังเกตการณ์เลือกตั้ง

ทั้งนี้บุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและได้รับเลือกเป็นอาสาสมัครในหน่วยงานสังเกตการณ์เลือกตั้งจะได้รับเงินจำนวน 200 เปโซ (ประมาณ 7.3 ดอลลาร์สหรัฐ) เป็นค่าตอบแทนในวันลงทะเบียน และอีก 400 เปโซ (ประมาณ 14.6 ดอลลาร์สหรัฐ) ในวันเลือกตั้ง นอกจากนี้จะได้รับผลประโยชน์จากเงินประกันความเสี่ยงและรางวัลคุณงามความดีอีกด้วย⁴⁴

2.2.2 อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอาสาสมัครของฝ่ายประชาชน

นิมเฟรดเป็นองค์กรอิสระที่เข้ามาร่วมปฏิบัติการภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งโดยแยกออกจากรัฐบาล ทั้งนี้เพราะการเลือกตั้งในประเทศฟิลิปปินส์ที่ผ่านมาในอดีตมักจะมีการโกงการเลือกตั้งด้วยวิธีการนับคะแนนโกง เพคะแนนของคู่ต่อสู้ทั้งระหว่างทางขนย้ายหีบบัตรไปนับคะแนนที่ส่วนกลางหรือเพิ่มคะแนนให้ผู้สมัครบางคน นิมเฟรด จึงมีหน้าที่หลักคือ คอยสอดส่องการนับคะแนนเสียงที่หน่วยเลือกตั้ง คอยตรวจสอบหรืออำนวยความสะดวกในการเข้ามาใช้สิทธิประชาชน ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันการโกงการเลือกตั้งของเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง เมื่อนับคะแนนเสียงที่หน่วยการเลือกตั้งเสร็จ อาสาสมัครของนิมเฟรดก็จะรายงานไปยังศูนย์กลางองค์กรกลางสังเกตการณ์เลือกตั้งจากฝ่ายประชาชน (MEDIA CITIZENS QUICK COUNT (MCQC)) เพื่อที่จะได้นำผลการนับคะแนนออกสู่สาธารณะ และเป็นการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้งไปในตัวเพื่อให้ประชาชนรับทราบว่าเจ้าหน้าที่นั้นทุจริตหรือไม่

⁴⁴ "การเลือกตั้งในฟิลิปปินส์: อนาคตเศรษฐกิจและการเมืองในเมืองมือประชาชน"

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่นมเปรยยังมีหน้าที่รณรงค์ปลุกจิตสำนึกประชาธิปไตยตั้งแต่หมู่บ้านจนถึงระดับเมือง รณรงค์ให้ประชาชนไปเลือกตั้ง พิมพ์แผ่นพับให้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ชี้ให้เห็นประโยชน์ของการไปเลือกตั้ง ผลเสียของการซื้อเสียงการขายเสียง โดยจะเริ่มการปฏิบัติงานนี้ก่อนการเลือกตั้งประมาณ 6 เดือนก่อนวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นเวลาที่ทุกคนครบถ้วนกลับมาจากโบสถ์แล้ว ดังนั้นอาจจะสรุปแผนปฏิบัติการแต่ละครั้งของนมเปรลได้ดังนี้⁴⁵

2.2.2.1 ประกาศนโยบายและอุดมการณ์ของนมเปรลในการสังเกตการณ์เลือกตั้งที่ต้องการให้การเลือกตั้งยุติธรรม ส่งไปยังกลุ่มต่าง ๆ

2.2.2.2 ระดมทุนเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการส่วนใหญ่ได้มาจากองค์กร เอกชนและหน่วยงานต่างประเทศที่สนับสนุนความคิดนี้

2.2.2.3 ใช้ศาสนจักรเป็นเครื่องมือรณรงค์ให้ศาสนจักรออกหนังสือกระจายเสียงออกสู่วิทยุของศาสนจักรชักชวนให้ไปเลือกตั้ง พร้อมทั้งชี้ให้เห็นผลเสียของการซื้อเสียงและการโกงการเลือกตั้ง วิทยุของศาสนจักรนี้จะเข้าถึงประชาชนทุกระดับ เพราะชาวฟิลิปปินส์ทุกระดับชั้นศรัทธาในศาสนา จากการชักชวนของฝ่ายศาสนานี้เองจึงทำให้นมเปรลมีอาสาสมัครมากมาย

2.2.2.4 ปลุกจิตสำนึกประชาธิปไตยตั้งแต่ระดับหมู่บ้านจนถึงระดับเมืองใหญ่ก่อนการเลือกตั้ง 6 เดือน

2.2.2.5 นมเปรลหาอาสาสมัครตามกลุ่มต่าง ๆ ที่ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อสังเกตการณ์เลือกตั้ง พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายใหญ่เป็นแม่ข่าย และเครือข่ายย่อย ๆ

2.2.2.6 จัดทำเอกสารแนะนำการสังเกตการณ์

2.2.2.7 จัดฝึกอบรมผู้สังเกตการณ์ ถึงวิธีการสังเกตการณ์
ทุกระยะจนถึงสิ้นสุดการประเมินผล พร้อมทั้งหาทางเลือกเมื่อเกิดปัญหา

2.2.2.8 ตัวแทนของนมเปรลจะมีอยู่ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน เทศบาล เมือง อำเภอ จังหวัด และภูมิภาค ซึ่งเป็นเครือข่ายถึงกันหมดประมาณ 5-6 เดือนก่อนการเลือกตั้ง

⁴⁵ สีดา สอนศรี. การเมืองในฟิลิปปินส์ 1986-1992 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536), หน้า 76-77.

2.2.2.9 สังเกตการณ์ที่หน่วยเลือกตั้งก่อนการเลือกตั้ง

2-3 วัน

ส่วนการปฏิบัติงานในวันเลือกตั้งมีดังนี้

2.2.2.10 รวมกลุ่มผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงไปที่หน่วยเลือกตั้ง

โดยเฉพาะในหมู่บ้าน

2.2.2.11 สังเกตการณ์ลงคะแนนเสียง ตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิ

ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ

2.2.2.12 นับคะแนนของผู้สมัครร่วมกับหน่วยงานของรัฐ

2.2.2.13 ส่งคะแนนไปที่หน่วยนับแฟรมแต่ละหน่วยเพื่อ

ประมวลผลทางคอมพิวเตอร์

2.2.2.14 ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับลงคะแนนจากหน่วย

เลือกตั้งไปที่เทศบาล อำเภอ และจังหวัด เพื่อป้องกันการขโมยหีบคะแนน

2.2.2.15 รายงานผล การปฏิบัติงานของหน่วยงาน

ส่วนอำนาจของนับแฟรมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งนั้น นับแฟรมไม่มีอำนาจใด ๆ รองรับในการปฏิบัติหน้าที่ แต่เนื่องจากนับแฟรมกำหนดหน้าที่ของอาสาสมัครได้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานะกับหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ดังที่กล่าวมาแล้วว่านับแฟรมมีหน้าที่เพียงตรวจสอบบัญชีรายชื่อตลอดจนอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้สิทธิและสอดคล้องการนับคะแนน จัดบันทึกรายงานไปยัง MCQC เท่านั้น ซึ่งหน้าที่นี้ประชาชนทั่วไปก็สามารถทำได้โดยไม่ต้องมีกฎหมายรองรับอำนาจแต่อย่างใด นับแฟรมจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่ในการดำเนินการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นกับคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง หรือเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (ตำรวจ เจ้าหน้าที่ปกครอง) ทำให้การปฏิบัติงานของอาสาสมัครไม่มีปัญหามากนัก ถึงแม้จะไม่มีกฎหมายรองรับก็ตาม

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่ถูกปลุกฝังทางการเมืองให้รู้จักกับคำว่า ประชาธิปไตยมาแต่เยาว์วัย ทำให้พวกเขาเห็นถึงความสำคัญของสิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากคำนิยามนี้ทำให้ฟิลิปปินส์มีองค์กรมวลชนที่ถูกต้องตามกฎหมายหลายร้อยองค์กรด้วยกัน เพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของพวกเขา และการจัดตั้งองค์กรเหล่านี้ก็ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญด้วยเช่นกันในเรื่องบทบาทและสิทธิขององค์กรประชาชนว่า ประชาชนมี

สิทธิเสรีภาพที่จะตั้งองค์กรประชาชนเพื่อที่จะมีส่วนร่วมทุกระดับในทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ นั้มเปรลจึงได้เข้ามาสร้างเครือข่ายกับองค์กรมวลชนเหล่านี้ เพื่อให้องค์กรมวลชนที่มีการจัดการทำงานที่มีระบบอยู่แล้ว รวมทั้งมีอุดมการณ์ที่ทำงานเพื่อประชาชนอย่างแท้จริงและสามารถระดมพลังประชาชนได้ มาร่วมกันสังเกตการณ์เลือกตั้งให้บริสุทธิ์และยุติธรรมได้ง่ายขึ้น ด้วยเหตุนี้การทำงานของนั้มเปรลจึงสามารถเข้าไปได้ในทุกระดับชั้นของสังคม

ส่วนด้านการเงินนั้มเปรลได้รับเงินช่วยเหลือจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะจากองค์กรพัฒนาเอกชนที่สนับสนุนความคิดประชาธิปไตยและต้องการให้การเลือกตั้งบริสุทธิ์และยุติธรรม

ปัจจุบันนี้นอกจากมีหน่วยงานสังเกตการณ์เลือกตั้งนั้มเปรลที่มีมาแต่เดิมแล้ว ในปี ค.ศ.1992 นี้ยังได้เกิดองค์กรอาสาสมัครขึ้นมาใหม่อีก 2 องค์กรที่ควบคุมองค์กรทั้งหมด คือ MEDIA-CITIZENS' QUICK COUNT: MCQC และ PARISH PASTORAL COUNCIL FOR RESPONSIBLE VOTING: PPCRV ที่เป็นองค์กรของประชาชน ซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งให้เข้าสังเกตการณ์เลือกตั้งได้ ซึ่งจะกล่าวดังต่อไปนี้⁴⁶

(1) องค์กรสังเกตการณ์เลือกตั้งจากประชาชน MCQC

องค์กร MCQC เป็นองค์กรมวลชนระดับชาติที่เป็นอิสระจากองค์กรควบคุมการเลือกตั้งของรัฐบาลมีสมาชิก 50,000 คน คอยสังเกตการณ์เลือกตั้งและนับคะแนนการเลือกตั้ง องค์กรนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง และมีกฎหมายเลือกตั้งรับรองให้เป็นศูนย์กลางของสื่อมวลชนทั้งประเทศในการนับคะแนน รายงานผลการเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง โดยผู้บริหารของ MCQC จะคัดเลือกมาจากนักวิชาการ นักข่าว หนังสือพิมพ์ ผู้ปฏิบัติงานด้านโทรทัศน์ วิทยุ และสื่อมวลชนอื่น ๆ โดยมีผู้อำนวยการเครือข่ายโทรทัศน์และเครือข่าย MANILA CHRONICLE เป็นประธาน และรองประธาน คือเจ้าของหนังสือพิมพ์ BUSINESS WORLD และผู้อำนวยการบริหารคือ เลขาธิการใหญ่ของนั้มเปรล โดยมีหัวหน้าศูนย์นับคะแนนอยู่ที่มหาวิทยาลัย ศูนย์นี้จะเป็นศูนย์ที่ใหญ่ที่สุดที่จะทำหน้าที่นับคะแนนและ

⁴⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 114-117.

รายงานผลการเลือกตั้งโดยได้ทำหน้าที่เชื่อมโยงกับองค์กรสังเกตการณ์เลือกตั้งอื่น ๆ คือ PPCV VOTECARE และนิมเพรล

จริง ๆ แล้วการปฏิบัติงานของ MCQC ก็เหมือนกับการปฏิบัติงานของนิมเพรลนั่นเอง เพียงแต่ปัจจุบันนิมเพรลได้มอบหมายหน้าที่ให้ MCQC แทน ทั้งนี้ เพราะนิมเพรลเห็นว่า MCQC มีเครือข่ายที่ใหญ่กว่าและสามารถปฏิบัติงานได้ดีกว่าในขณะนี้

(2) องค์กรสังเกตการณ์เลือกตั้งจากฝ่ายศาสนจักรโรมันคาทอลิก PPCRV

จากบทบาทของศาสนาจักรทางการเมืองที่ร่วมสังเกตการณ์เลือกตั้งร่วมกับนิมเพรลตั้งแต่ปี 1986 เป็นต้นมา ทำให้ศาสนจักรได้สร้างเครือข่ายอย่างกว้างขวาง โดยร่วมกับองค์กรเอกชนต่าง ๆ เพื่อสังเกตการณ์ความไม่ยุติธรรมในสังคมและเสนอแนะต่อรัฐบาล รวมทั้งเผยแพร่ข่าวสารเหล่านั้นต่อสาธารณชนด้วย

ในการเลือกตั้งปี ค.ศ. 1992 นี้ PPCRV จึงเป็นองค์กรสังเกตการณ์เลือกตั้งที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งให้สังเกตการณ์เลือกตั้งได้โดยมีสมาชิกสังเกตการณ์ทั่วประเทศ 2.3 ล้านคน และทำงานร่วมกับองค์กรสังเกตการณ์เลือกตั้งของประชาชน MCQC และองค์กรอื่น ๆ อีกเช่น VOTECARE และ นิมเพรล

แม้การเลือกตั้งจะเสร็จสิ้นลงไปแล้วแต่ MCQC และ PPCRV ก็ยังคงปฏิบัติงานต่อไป เพื่อรณรงค์เกี่ยวกับความยุติธรรมในสังคม แต่เมื่อใดที่มีการเลือกตั้งเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น องค์กรทั้งสองนี้จะปฏิบัติการอีก แต่ทั้งนี้ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งทุกครั้ง

โดยสรุป ประเทศฟิลิปปินส์มีหน่วยงานควบคุมดูแลการเลือกตั้งทั้งที่เป็นของรัฐบาลคือคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง (Comelec) และของทางฝ่ายประชาชนคือหน่วยงานอาสาสมัครฝ่ายประชาชน ถือเป็นระบบการควบคุมการเลือกตั้งที่ีระบบหนึ่งคือ

1. จัดให้มีองค์กรอิสระไม่ขึ้นอยู่กับฝ่ายใดเข้ามาดำเนินการเลือกตั้งขึ้นโดยเฉพาะแทนกระทรวงมหาดไทยแต่เดิมทำให้หน่วยงานจัดการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานกลางมากขึ้น และเป็นที่ยอมรับของประชาชน
2. มีการกำหนดคุณสมบัติขั้นต่ำของบุคคลที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งจึงทำให้ได้บุคคลที่มีความสามารถเข้ามาปฏิบัติหน้าที่

3. คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งที่แน่นอนแต่แต่ละบุคคลจะมีวาระการดำรงตำแหน่งที่ไม่เท่ากัน โดยรัฐธรรมนูญมีจุดมุ่งหมายให้มีการลดของตำแหน่งลงทุก ๆ ปี เมื่อทำให้คณะกรรมการมีการหมุนเวียน แต่งตั้งบุคคลที่มีความคิดใหม่ ๆ เข้ามาตลอดเวลา

4. คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีหลักประกันในการทำงานได้แก่ การไม่แต่งตั้งบุคคลที่เคยดำรงตำแหน่งคณะกรรมการซ้ำเข้ามาดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการอีก คณะกรรมการจะถูกลบออกจากตำแหน่งได้ก็ต่อเมื่อได้รับการเห็นชอบจากรัฐสภา และในระหว่างการดำรงตำแหน่งผู้ใดจะมาลดหรือทำให้เงินเดือนของคณะกรรมการน้อยลงไม่ได้ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นหลักประกันทำให้คณะกรรมการสามารถปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระและเป็นกลางอย่างแท้จริง

5. การที่รัฐธรรมนูญของประเทศฟิลิปปินส์ได้บัญญัติรับรองให้หน่วยงานอาสาสมัครฝ่ายประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุมการเลือกตั้งโดยคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งจะต้องยอมรับการทำงานของหน่วยงานประชาชน ทำให้การจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีระบบการควบคุมและตรวจสอบการทำงานโดยหน่วยงานของฝ่ายประชาชนอีกทีหนึ่ง ทำให้การจัดการเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรมยิ่งขึ้น

6. การทำให้ฝ่ายประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุมการเลือกตั้งเป็นสิ่งที่ดี เพราะการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนทุกคน ประชาชนจึงควรมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือทำให้การเลือกตั้งของพวกเขาเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ไม่ใช่ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรใด องค์กรหนึ่งโดยเฉพาะอย่างเดียว

อย่างไรก็ตามในส่วน of คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งของประเทศฟิลิปปินส์ยังมีข้อเสียอยู่บ้าง ในส่วนที่ให้อำนาจประธานาธิบดีแต่เพียงผู้เดียว เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง ในกรณีนี้อาจเป็นการไม่ประกันความบริสุทธิ์ยุติธรรมได้มากนัก⁴⁷ ถึงแม้จะมีอำนาจมากมาย และได้รับหลักประกันความเป็นอิสระจากรัฐธรรมนูญก็ตาม

⁴⁷"การเลือกตั้งในฟิลิปปินส์ : อนาคตเศรษฐกิจและการเมืองในเมืองประชาชน", สรุปร่วมธุรกิจ (1-15 มีนาคม 2535) : 36.

เพราะการแต่งตั้งจากบุคคลเพียงคนเดียวอาจทำให้ได้บุคคลที่เป็นพวกเดียวกันทั้งหมดเข้ามาทำให้ไม่มีการคานอำนาจภายในคณะกรรมการ

แต่เมื่อเปรียบเทียบโดยรวมแล้วการควบคุมการเลือกตั้งโดยคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง และหน่วยงานอาสาสมัครฝ่ายประชาชน ทำให้การเลือกตั้งในประเทศฟิลิปปินส์เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์และยุติธรรมมากขึ้นได้ส่วนหนึ่งถึงแม้จะไม่ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ก็ตาม เพราะเนื่องจากประเทศฟิลิปปินส์ยังมีประชากรส่วนใหญ่นอกเมือง มีมาตรฐานการครองชีพต่ำ และขาดการศึกษา อีกทั้งยังมีค่านิยมในระบบเจ้าพ่อเหล่านี้เป็นอุปสรรคในการควบคุมการเลือกตั้งให้บริสุทธิ์และยุติธรรม

ประเทศฝรั่งเศส

1. ระบบการเลือกตั้งของประเทศฝรั่งเศส⁴⁸

ในประเทศฝรั่งเศสการเลือกตั้งมีหลายประเภท เช่น การเลือกตั้งทางรัฐสภา ได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการเลือกตั้งวุฒิสมาชิก การเลือกตั้งประธานาธิบดี การเลือกตั้งท้องถิ่น และการเลือกตั้งสมาชิกยุโรป ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1.1 การเลือกตั้งทางรัฐสภา

การเลือกตั้งทางรัฐสภาแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการเลือกตั้งวุฒิสมาชิก

1.1.1 ระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในปัจจุบันรัฐธรรมนูญ ค.ศ. 1958 ได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยตรง (DIRECT UNIVERSAL SUFFRAGE) โดยระบบการเลือกตั้งฝรั่งเศสตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ 11 กรกฎาคม ค.ศ. 1986 ได้ใช้ระบบเสียงข้างมากสองรอบโดยใน รอบที่หนึ่ง เป็นการเปิดโอกาสให้พรรคการเมืองทุกพรรคส่งตัวแทนเข้าแข่งขันรวม

⁴⁸ JEAN-CLAUDE MASCLÉ, LE DROIT DES ELECTIONS POLITIQUES.
QUE SAIS-JE? N 2643, P.U.F.1992, P. 56-61.

ทั้งผู้ที่ไม่ได้สังกัดพรรคการเมืองด้วย ผู้ที่จะได้รับเลือกตั้งจะต้องได้คะแนนเสียงข้างมากโดยเด็ดขาดในรอบแรก กล่าวคือ ได้คะแนนเสียงเกินกว่าร้อยละ 50+1 ของผู้ที่มาใช้สิทธิออกเสียงการเลือกตั้ง และอย่างน้อย 1 ใน 4 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดในเขตนั้น ถ้าหากผู้ที่ทำคะแนนได้ที่หนึ่งไม่สามารถทำคะแนนได้ตามกฎสองประการนี้ จะต้องจัดให้มีการแข่งขันในรอบที่ 2 ระหว่างผู้ที่ได้คะแนนอันดับหนึ่งและอันดับสองภายใน 8 วัน นับถัดจากวันที่ประกาศผลการเลือกตั้ง การแข่งขันในรอบสองนั้น เฉพาะผู้ที่ผ่านการเลือกตั้งในรอบแรกเท่านั้นที่จะมีสิทธิเข้าแข่งขันในรอบที่สอง และเฉพาะผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับที่หนึ่งและอันดับที่สองในการเลือกตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 12.5 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อย่างไรก็ตามถ้าผู้ที่ผ่านการเลือกตั้งในรอบแรกครบตามเกณฑ์ที่กำหนดมีเพียงคนเดียว ก็ให้ผู้ที่อยู่ในอันดับสองมีสิทธิเข้าแข่งขันในรอบที่สอง ด้วยในรอบที่สองผู้ที่ชนะการเลือกตั้งคือผู้ที่ได้คะแนนเสียงมากที่สุดเป็นผู้ชนะการเลือกตั้ง คือเสียงข้างมากธรรมดา (SIMPLE MAJORITY)

สำหรับวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น

มีวาระ 5 ปี

1.1.2 ระบบการเลือกตั้งวุฒิสมาชิก

ตามมาตรา 24 แห่งรัฐธรรมนูญ กำหนดให้การเลือกตั้งวุฒิสมาชิกเป็นการเลือกตั้งทางอ้อม และถือว่าวุฒิสมาชิกเป็นตัวแทนของชาวฝรั่งเศสภาคพื้นทวีปและดินแดนโพ้นทะเล ตามมาตรา L. 280 แห่งประมวลกฎหมายเลือกตั้ง บัญญัติให้แต่ละจังหวัดตั้งคณะกรรมการเลือกตั้งขึ้น ประกอบด้วยบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดนั้น สมาชิกสภาภาคสมาชิกสภาจังหวัด และตัวแทนสภาเทศบาลเพื่อทำหน้าที่เลือกวุฒิสมาชิกในจังหวัดตน การออกเสียงลงคะแนนเพื่อเลือกตั้งวุฒิสมาชิกนั้น กฎหมายบังคับให้กรรมการเลือกตั้งต้องลงคะแนนเสียง⁴⁹ ซึ่งกรณีการเลือกตั้งนี้เป็นกรณีเดียวที่มีกฎหมายบังคับให้ต้องกระทำ

สำหรับวาระการดำรงตำแหน่งของวุฒิสมาชิกนั้นมีกำหนด 9 ปี แต่ทุก ๆ 3 ปี จะมีสมาชิกจำนวน 1 ใน 3 ต้องออกจากตำแหน่ง

⁴⁹ รัฐธรรมนูญกลางวันที่ 15 พฤศจิกายน ค.ศ. 1958

1.2 ระบบการเลือกตั้งประธานาธิบดี

รัฐธรรมนูญ (LOI CONSTITUTIONNELLE) ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน ค.ศ. 1962 ได้กำหนดให้การเลือกตั้งประธานาธิบดีเป็นการเลือกตั้งโดยประชาชนโดยตรง และใช้วิธีการเลือกตั้งสองรอบเช่นเดียวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับหนึ่งและอันดับสองในรอบแรก จะมีสิทธิเข้าไปแข่งขันในรอบที่สองต่อไป

การที่จะสมัครเข้าแข่งขันชิงตำแหน่งประธานาธิบดี ผู้สมัครต้องมีผู้ลงชื่อรับรองอย่างน้อย 500 ชื่อ อันได้แก่ สมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาภาค สมาชิกสภาจังหวัดสมาชิกสภานครปารีส สมาชิกสภาดินแดนฝรั่งเศสโพ้นทะเล นายกเทศมนตรีและสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งในสภาชาวฝรั่งเศสที่อยู่ต่างประเทศ ซึ่งรายชื่อทั้ง 500 ชื่อจะต้องเป็นของผู้แทนในจังหวัดต่าง ๆ อย่างน้อย 20 จังหวัด หรือดินแดนโพ้นทะเล รายชื่อจังหวัดเดียวกันหรือในดินแดนโพ้นทะเลเดียวกันจะมีได้ไม่เกิน 1 ใน 10 ของรายชื่อทั้งหมด หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีไว้เพื่อป้องกันการแข่งขันเล่น ๆ หรือที่มีผู้สนับสนุนเพียงเล็กน้อย การสมัครเข้าแข่งขันนี้กฎหมายบังคับให้ผู้สมัครต้องแสดงรายการหรือทรัพย์สินของตนให้ประชาชนทราบด้วย⁵⁰

สำหรับวาระการดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีนั้นมาตรา 6 แห่งรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้คราวละ 7 ปี

1.3 การเลือกตั้งท้องถิ่น

การเลือกตั้งท้องถิ่นแบ่งการเลือกตั้งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1.3.1 การเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและรองนายกเทศมนตรี ประธานสภาจังหวัด และประธานสภาภาค ใช้ระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากเด็ดขาดสองรอบ

1.3.2 การเลือกตั้งระดับสมาชิกสภาเทศบาล (Conseil municipal)

⁵⁰ รัฐบัญญัติลงวันที่ 11 มีนาคม ค.ศ. 1988

รัฐบัญญัติลงวันที่ 29 พฤศจิกายน ค.ศ. 1982 กำหนดให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลที่มีจำนวนประชากรตั้งแต่ 3,500 คนขึ้นไป ใช้ระบบผสมระหว่างระบบเสียงข้างมาก และระบบสัดส่วนคะแนนเสียง ส่วนจำนวนสมาชิกมีระหว่าง 6 คนไปจนถึง 69 คน ขึ้นอยู่กับขนาดของเทศบาล

ในเขตเทศบาลที่มีจำนวนประชากรตั้งแต่ 3,500 ขึ้นไป ใช้ระบบการเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อโดยเลือกตั้งสองรอบ ซึ่งบัญชีรายชื่อที่เสนอแล้วจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ แต่อย่างไรก็ตามภายหลังการเลือกตั้งรอบแรก อาจมีการรวมบัญชีรายชื่อกันได้ บัญชีรายชื่อที่จะรวมกันได้นี้แต่ละบัญชีต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และเฉพาะบัญชีรายชื่อที่ได้คะแนนเสียงอย่างน้อยร้อยละ 10 ของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งในรอบแรกเท่านั้นที่จะมีสิทธิเข้าไปแข่งขันในรอบที่สอง

ในการจัดสรรที่นั่งตามสัดส่วนบัญชีรายชื่อต่าง ๆ นั้นจะต้องพิจารณาถึงคะแนนเสียงที่ผู้สมัครได้รับด้วย กล่าวคือบัญชีรายชื่อใดได้รับคะแนนเสียงเด็ดขาดในรอบแรก หรืออยู่ในอันดับแรกของรอบที่สอง ผู้สมัครตามบัญชีตามบัญชีรายชื่อนั้นย่อมได้รับการจัดสรรจำนวนที่นั่งมากกว่าบัญชีรายชื่ออื่น ๆ ส่วนจำนวนที่นั่งที่เหลือจะนำมาจัดสรรตามสัดส่วนคะแนนที่ได้รับ

สำหรับเขตเทศบาลที่มีจำนวนประชากรน้อยกว่า 3,500 คน การเลือกตั้งใช้ระบบเสียงข้างมาก โดยบรรดาผู้สมัครรับเลือกตั้งจะสมัครเป็นบัญชีรายชื่อกลุ่มของตนเพื่อให้ประชาชนเลือก แต่การรับคะแนนเสียงจะนับแยกแต่ละคน ดังนั้นผู้เลือกตั้งสามารถเลือกผู้สมัครจากบัญชีรายชื่อหลายบัญชีได้และการรวมบัญชีรายชื่อในช่วงระยะเวลาการเลือกตั้งรอบแรกกับการเลือกตั้งรอบที่สองก็กระทำได้เช่นเดียวกัน

1.3.3 การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (Conseil General)

ใช้ระบบการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากสองรอบ โดยแบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง (CANTON) ซึ่งแต่ละเขตจะมีสิทธิเลือกสมาชิกสภาจังหวัดได้หนึ่งคน การเลือกตั้งในรอบแรก ผู้สมัครจะต้องได้คะแนนเสียงข้างมากเด็ดขาด คือ ร้อยละ 50+1 และได้คะแนนเสียง 1 ใน 4 ของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งหมดในเขตนั้น ผู้สมัครที่จะมีสิทธิเข้าไปแข่งขันในรอบที่สองได้จะต้องได้รับคะแนนเสียงอย่างน้อยร้อยละ 10 ของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในกรณีที่ในรอบแรกไม่มีผู้สมัครคนใดได้คะแนนเสียงตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้ผู้สมัครที่ได้คะแนนเสียงสองอันดับแรกมีสิทธิเข้าไปแข่งขันในรอบที่สอง

สำหรับวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาจังหวัดนั้นมีการหนด

6 ปี

1.3.4 การเลือกตั้งสมาชิกสภาภาค (CONSEIL REGIONAL)

รัฐบัญญัติลงวันที่ 10 กรกฎาคม ค.ศ.1985 ได้กำหนดให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาภาคเป็นการเลือกตั้งแบบสัดส่วนคะแนนเสียง ส่วนที่เหลือจากการแบ่งจำนวนสมาชิกตามสัดส่วนคะแนนเสียงจะใช้วิธีจากคะแนนเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ ซึ่งผู้เลือกตั้งตามระบบสัดส่วนนี้จะต้องเลือกตามบัญชีรายชื่ออันดับหนึ่ง จะเลือกผู้สมัครจากหลายบัญชีปะปนกันไม่ได้ และบัญชีรายชื่อที่จะมีสิทธิได้รับการจัดสรรที่นั่งตามสัดส่วนคะแนนเสียง จะต้องได้คะแนนเสียงอย่างน้อยร้อยละ 5 ของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง สำหรับเขตเลือกตั้งถือเอาเขตจังหวัดหนึ่ง ๆ เป็นเขตเลือกตั้ง และวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกภาคมีกำหนด 6 ปี

1.4 การเลือกตั้งสมาชิกสภายุโรป

ตามกฎหมายยุโรปร่วม (ACTE COMMUNAUTAIRE) ลงวันที่ 20 กันยายน ค.ศ.1976 ไม่ได้กำหนดรูปแบบการเลือกตั้งไว้แน่นอนเป็นแบบการเลือกตั้งสมาชิกสภายุโรปของตนเองได้ ฉะนั้นประเทศต่าง ๆ จึงมีอิสระที่จะกำหนดรูปแบบการเลือกตั้งสมาชิกยุโรปของตนเองได้ สำหรับฝรั่งเศสได้เลือกวิธีการเลือกตั้งตามสัดส่วนคะแนนเสียง โดยกำหนดให้ประเทศฝรั่งเศสทั้งประเทศเป็นเขตเลือกตั้งหนึ่งเดียว⁵¹ การสมัครรับเลือกตั้งจะต้องทำเป็นบัญชีรายชื่อผู้สมัคร โดยมีจำนวนเท่ากับจำนวนที่นั่งในสภา ผู้สมัครจะได้รับการเลือกตั้งตามลำดับที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อ และเฉพาะบัญชีรายชื่อที่ได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเท่านั้นที่จะมีสิทธิได้ที่นั่งตามสัดส่วนคะแนนเสียง

สำหรับวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภายุโรป ตามมาตรา 3 ของกฎหมายยุโรปร่วมกำหนดไว้คราวละ 5 ปี

2. ระบบควบคุมการเลือกตั้ง

ระบบควบคุมการเลือกตั้งของประเทศฝรั่งเศสมีการควบคุมทางด้านต่าง ๆ

ดังต่อไปนี้

⁵¹รัฐบัญญัติลงวันที่ 7 กรกฎาคม ค.ศ.1977

2.1 การควบคุมค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้ง

2.1.1 ควบคุมแหล่งที่มาของเงินทุนสนับสนุนการเลือกตั้ง⁵²

สำหรับแหล่งที่มาของเงินทุนสนับสนุนการเลือกตั้งในประเทศฝรั่งเศสมี 3 แหล่งที่สำคัญ คือ เงินทุนสนับสนุนการเลือกตั้งจากรัฐ เงินทุนสนับสนุนจากเอกชน เงินค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมืองโดยมีการจำกัดจำนวนเงินตามแต่ละประเภท ดังต่อไปนี้

2.1.1.1 เงินทุนสนับสนุนการเลือกตั้งจากรัฐ

ในการเลือกตั้งระดับต่าง ๆ รัฐมีเงินสนับสนุนแตกต่างกันออกไปดังนี้

การให้เงินสนับสนุนแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

และพรรคการเมืองประเทศฝรั่งเศสจะใช้วิธีการทางงบประมาณ กล่าวคือ ในการจัดทำร่างรัฐบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น สำนักงานสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานวุฒิสภาอาจร่วมกันทำข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกันเงินส่วนหนึ่งไว้เพื่อช่วยเหลือแก่สมาชิกสภา การจัดสรรเงินจำนวนดังกล่าวแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนหนึ่ง จัดสรรให้แก่พรรคการเมืองและกลุ่มการเมือง โดยพิจารณาตามสัดส่วนจากผลการเลือกตั้งทั่วไปของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และต้อง เป็นกรณีที่พรรคการเมืองได้ส่งผู้สมัครเข้าลงแข่งขันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 50 เขต⁵³ ส่วนหนึ่ง จัดสรรให้แก่พรรคการเมืองและกลุ่มการเมืองที่มีที่นั่งในรัฐสภาโดยเฉพาะ โดยคำนวณตามสัดส่วนจำนวนสมาชิกรัฐสภาที่ได้แจ้งไว้ต่อสภานิติบัญญัติการประชุมสามัญประจำปีสมัยแรกว่าตนสังกัดอยู่ พรรคการเมืองใด

นอกจากรัฐจะให้ความช่วยเหลือด้วยวิธีการทางด้านงบประมาณแล้ว ตามประมวลกฎหมายเลือกตั้ง (Code Electoral) ยังได้กำหนดให้รัฐจ่ายค่าชดเชยค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกด้วย ซึ่งมี 2 กรณีคือ กรณีแรก ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั่วไปที่ได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของผู้มาใช้สิทธิออก

⁵²LOI ORGANIQUE N 88-226 DU 11 MARS 1988 และ LOI N88-227 DU 11 MARS 1988 RELATIVE A LA TRANSPARENCE FINANCIERE DE LA VIE POLITIQUE.

⁵³รัฐบัญญัติเลขที่ 93-122 ลงวันที่ 29 มกราคม ค.ศ.1993 มาตรา 14

เสียงเลือกตั้งมีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่ากระดาษ ค่าพิมพ์แผ่นโฆษณาเสียง และค่าตีประกาศ กรณีที่สอง รัฐจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในลักษณะ เหม่าจ่ายอีก 1 ใน 10 ของค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้ง (นอกเหนือจากกรณีแรก) แต่ไม่เกิน 50,000 ฟรังก์ ในกรณีที่เขตเลือกตั้งใดมีประชากรต่ำกว่า 80,000 คน รัฐบาลจ่ายเงินชดเชยให้ไม่เกิน 40,000 ฟรังก์

สำหรับการเลือกตั้งชิงตำแหน่งประธานาธิบดี ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเสียงน้อยกว่าร้อยละ 5 ของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง จะไม่ได้รับคืนเงินค่าสมัครเข้ารับเลือกตั้ง แต่จะได้รับเงินชดเชยในลักษณะการเหม่าจ่าย ไม่ว่าผู้ใดจะได้รับคะแนนเสียงเท่าใดก็ตาม คิดเป็น 1 ใน 20 ของยอดเงินตามวงเงินค่าใช้จ่ายหาเสียง การเลือกตั้งครั้งนั้น หรือประมาณ 6 ล้านฟรังก์ ทั้งนี้จะจ่ายให้ไม่เกินจำนวนที่ได้จ่ายไปตามจริง ตามที่ปรากฏในบัญชีแสดงรายจ่ายในการหาเสียงเลือกตั้ง แต่หากผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดได้รับคะแนนเสียงเกินกว่าร้อยละ 5 ของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งในรอบแรก ผู้สมัครจะได้รับเงิน เหม่าจ่าย 1 ใน 4 ของยอดเงินตามวงเงินค่าใช้จ่ายที่รัฐกำหนด หรือไม่เกิน 30 ล้านฟรังก์ ในรอบที่สอง

ผู้สมัครรับเลือกตั้งชิงตำแหน่งวุฒิสภาจะได้รับเงินชดเชยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่ากระดาษและค่าพิมพ์โฆษณาเสียง ก็ต่อเมื่อผู้ใดได้รับคะแนนเสียงในระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง หรือได้รับคะแนนเสียงในระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนข้างมากจากรอบใดรอบหนึ่งในสองรอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

สำหรับการเลือกตั้งผู้แทนระดับเขต CONTON ระดับภาคและในระดับประชาคมยุโรปเช่นกัน จะต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงการเลือกตั้ง จึงจะได้รับเงินค่าชดเชยรายจ่าย

ส่วนการเลือกตั้งผู้แทนระดับเทศบาลนั้น รัฐบาลจะจ่ายเงินชดเชยค่าใช้จ่ายให้แก่กรณีที่ได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเฉพาะในเขตเทศบาลที่มีจำนวนประชากรตั้งแต่ 3,500 คนขึ้นไป

ในหลักเกณฑ์ร้อยละ 5 ของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งนี้ ยังนำมาใช้เป็นเงื่อนไขในการคืนเงินค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้งด้วย กล่าวคือ ในกรณีเทศบาล รัฐจะคืนให้แก่ผู้สมัครคนละ 5 ฟรังก์ ในกรณีภาค รัฐจะคืนให้ 500 ฟรังก์ต่อหนึ่ง

ที่นั่ง ในกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรัฐจะคืนให้ผู้สมัครคนละ 1,000 ฟรังก์ ในกรณีการเลือกตั้งวุฒิสมาชิก รัฐจะคืนให้ผู้สมัครคนละ 200 ฟรังก์ ในกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภายุโรป รัฐจะคืนให้ 1 แสนฟรังก์ต่อหนึ่งบัญชีรายชื่อผู้สมัคร และในกรณีการเลือกตั้งประธานาธิบดี รัฐจะคืนให้ 10,000 ฟรังก์

สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งผู้สมัครจะได้รับเงินชดเชยแบบเหมาจ่ายจำนวน 50,000 ฟรังก์ หากได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 นั้น ผู้สมัครจะต้องทำบัญชีแหล่งที่มาของรายรับ และประเภทของรายจ่ายที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งให้เสร็จภายใน 3 เดือนก่อนการเลือกตั้ง บัญชีนี้จะต้องยื่นที่ศาลาว่าการจังหวัดภายใน 30 วัน ถัดจากวันเลือกตั้ง โดยมีผู้สอบบัญชีลงนามรับรองความถูกต้อง พร้อมด้วยหลักฐานเงินรายได้ ใบสำคัญรับเงินและเอกสารหลักฐานอื่นประกอบดังกล่าว จะถูกส่งต่อไปยังสำนักงานสภาผู้แทน

2.1.1.2 เงินทุนสนับสนุนจากเอกชน

ประเทศฝรั่งเศสมีกฎหมายอนุญาตให้เอกชนสามารถบริจาคเงินสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานาธิบดีได้โดยกฎหมายได้กำหนดจำนวนเงินสูงสุดที่จะพึงบริจาคให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้สมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดีไว้กล่าวคือ ในกรณีผู้บริจาคเป็นนิติบุคคล นิติบุคคลแต่ละรายสามารถบริจาคให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ไม่เกิน 500,000 ฟรังก์ ถ้าผู้บริจาคเป็นบุคคลธรรมดาแต่ละคนสามารถบริจาคได้ไม่เกิน 30,000 ฟรังก์ และการบริจาคโดยนิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดาเป็นเงินจำนวน 1,000 ฟรังก์ขึ้นไปต้องบริจาคเป็นเช็คเท่านั้น ยอดรวมของเงินบริจาคที่เป็นเงินสดต้องไม่เกินร้อยละ 20 ของจำนวนเงินรายรับทั้งหมดที่ระบุไว้ในบัญชีแสดงการใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้ง ยอดเงินบริจาคจะต้องไม่เกินเพดานค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ตามกฎหมายหรือไม่เกิน 5 แสนฟรังก์ในวงเงินร้อยละ 2 ของตัวเลขรายได้ของบริษัทเอกชน และในวงเงินร้อยละ 1.25 ของรายได้บุคคลธรรมดาที่ต้องนำมาคำนวณภาษีเงินได้

อย่างไรก็ตาม กฎหมายห้ามนิติบุคคลบางประเภทบริจาคเงินเพื่อการเลือกตั้ง คือ นิติบุคคลมหาชน บ่อนการพนัน บ่อนกาสิโน และผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่อาจรับเงินบริจาคหรืออุปกรณ์ใด ๆ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมจากรัฐต่างชาติหรือชาวต่างชาติหรือนิติบุคคลต่างชาติ

2.1.1.3 เงินบำรุงสมาชิกพรรคการเมือง

เงินบำรุงสมาชิกพรรคการเมืองอาจได้มาจากสองแหล่งที่สำคัญคือ ค่าบำรุงสมาชิกสามัญทั่วไป และเงินสมทบของสมาชิกที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สำหรับค่าบำรุงสมาชิกพรรคการเมืองนั้น พรรคจะเก็บได้มากหรือน้อยย่อมขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิก

2.1.2 ควบคุมเพดานการใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้ง

กฎหมายได้กำหนดการจำกัดเพดานการใช้จ่ายเงินในการหาเสียงเลือกตั้ง เพื่อทำให้เกิดความเสมอภาคกันในการให้โอกาสแก่สมาชิกผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งการกำหนดเพดานค่าใช้จ่ายเงินดังกล่าวมีระดับความสูงต่ำต่างกันตามความสำคัญของการเลือกตั้ง และตามจำนวนประชากร ในการเลือกตั้งซึ่งตำแหน่งประธานาธิบดีกฎหมายกำหนดห้ามใช้จ่ายเงินเกินกว่า 120 ล้านดอลลาร์ในรอบแรก และห้ามเกิน 160 ล้านดอลลาร์ในรอบที่สอง และสำหรับค่าใช้จ่ายในการหาเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กฎหมายจำกัดให้ใช้จ่ายได้ไม่เกินคนละ 5 แสนดอลลาร์ ถ้าเขตเลือกตั้งใดมีจำนวนประชากรต่ำกว่า 300,000 คน ห้ามผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้จ่ายเกินกว่า 4 แสนดอลลาร์

2.1.3 การเปิดเผยการบริจาคและบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรค

การเมือง

ในการประกาศใช้รัฐบัญญัติลงวันที่ 15 มกราคม ค.ศ.1990

เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการหาเสียงเลือกตั้งและเพื่อให้การใช้จ่ายเงินในการหาเสียงเลือกตั้งโปร่งใสมยิ่งขึ้น โดยสาธารณะสามารถตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งได้ทุกระดับ กฎหมายกำหนดให้การเลือกตั้งทุกครั้งในเขตเลือกตั้งที่มีประชากรมากกว่า 9,000 คนขึ้นไป ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะต้องทำบัญชีรายชื่อค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งแสดงรายการแหล่งที่มาของรายได้ และรายการรายจ่ายทั้งที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้จ่ายเองหรือผู้อื่นใช้จ่ายเพื่อหาเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งตลอดระยะเวลา 1 ปี ก่อนถึงวันแรกของเดือนที่มีการเลือกตั้งและนับไปจนถึงวันเลือกตั้ง โดยกฎหมายบังคับให้ต้องระบุรายรับรายจ่ายหรือผลประโยชน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมหรือการให้บริการต่าง ๆ หรือเงินบริจาคที่ได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองไว้ในบัญชีค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งด้วย เพื่อสะดวกแก่การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายต่อไป

สำหรับการทำบัญชีรายรับรายจ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งจะต้องกระทำผ่านตัวแทนซึ่งผู้สมัครหรือพรรคการเมืองแล้วแต่กรณีเป็นผู้ตั้งเอง โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองจะดำเนินการเองไม่ได้ ตัวแทนนั้นอาจเป็นบุคคลธรรมดาที่เรียกว่า สมุห์บัญชีการเลือกตั้ง หรืออาจจะเป็นสมาคมการสนับสนุนการเลือกตั้งก็ได้ การชำระหนี้ต่าง ๆ อันเกิดจากการหาเสียงเลือกตั้งจะต้องกระทำโดยสมุห์บัญชีการเลือกตั้งหรือสมาคมสนับสนุนการเลือกตั้งเท่านั้น บทบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับการเลือกตั้งทุกระดับ ยกเว้นการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด และการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ในเขตเลือกตั้งที่มีจำนวนประชากรใน CANTON หรือ COMMUNE ไม่เกิน 9,000 คน

การทำบัญชีรายรับรายจ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งจะต้องถูกตรวจสอบโดย "คณะกรรมการตรวจสอบบัญชีค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและ (ตรวจสอบ) การสนับสนุนทางการเมือง" (COMMISSION NATIONALE DES COMPTES DE CAMPAGNE ET DES FINANCEMENTS POLITIQUES) มีสมาชิก 9 คน ประกอบด้วยผู้พิพากษาศาลปกครอง 3 คน ผู้พิพากษาศาลฎีกา 3 คน และผู้พิพากษาศาลบัญชี 3 คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี โดยสมุห์บัญชีการเลือกตั้งหรือสมาคมสนับสนุนการเลือกตั้งจะต้องเปิดบัญชีได้เพียงบัญชีเดียว และต้องแจ้งชื่อและหมายเลขบัญชีให้คณะกรรมการตรวจสอบบัญชีค่าใช้จ่ายฯ ทราบ เมื่อปิดบัญชีคือ เมื่อผู้สอบบัญชีรับรองบัญชีการเลือกตั้งหรือเหรียญกษาปณ์ของสมาคมสนับสนุนการเลือกตั้งทำขึ้น และต้องนำบัญชีรายรับรายจ่ายที่ได้รับรองไปยื่นต่อคณะกรรมการตรวจสอบบัญชีค่าใช้จ่ายฯ ภายในเก้าสิบวันนับจากวันเลือกตั้ง และเมื่อคณะกรรมการตรวจสอบบัญชีค่าใช้จ่ายฯ ได้รับแล้วจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน 6 เดือนนับแต่วันที่ได้รับบัญชีดังกล่าว หากคณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่า บัญชีที่ทำขึ้นไม่ชอบและไม่ถูกต้อง ไม่ยื่นภายในเวลาที่กำหนด หรือมีค่าใช้จ่ายจริงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดก็มิอาจสั่งให้แก้ไขหรือสั่งให้รับบัญชีนั้นหรือมีอำนาจร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญ (หรือตุลาการรัฐธรรมนูญ) ให้พิจารณาคดีเลือกตั้งแล้วแต่กรณี ในกรณีที่ศาลรับพิจารณาคดีเลือกตั้งแล้ว คณะกรรมการจะต้องรับพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสองเดือนนับแต่วันที่ศาลรับพิจารณา

หากมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดว่ามีการจ่ายเงินเกินจำนวนค่าใช้จ่ายที่กำหนดอยู่จริง คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดจำนวนเงินเท่ากับค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปจริงส่วนที่เกินนั้นให้ถือว่า เป็นหนี้ของรัฐและสั่งให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งจ่ายเงินดังกล่าวให้แก่รัฐและในกรณีที่ผู้กระทำผิดนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องเป็นคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองแล้วแต่การเลือกตั้งระดับใด เพื่อยกเลิกผลการเลือกตั้งนอกจากนี้คณะกรรมการยังเป็นผู้ให้ความ

เห็นชอบผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นสมุหบัญชีการเลือกตั้งหรือประธานสมาคมสนับสนุนการเลือกตั้ง รวมทั้งมีอำนาจถอนความเห็นชอบเสียก็ได้

2.1.4 การกำหนดข้อห้ามการโฆษณาหาเสียงบางประการ

นับแต่มีกฎหมายปี ค.ศ.1988 เป็นต้นมาได้มีการห้ามผู้สมัครรับเลือกตั้งโฆษณาทางการเมืองในรายการวิทยุกระจายเสียง หรือรายการวิทยุโทรทัศน์ตลอดระยะเวลา 4 ปีภายหลังการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติว่าด้วยการจำกัดค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้ง (ยกเว้นกรณีที่รัฐเป็นผู้จัดช่วงเวลาให้แก่ละพรรคการเมืองหาเสียงเลือกตั้งทางสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์) แต่ในกฎหมายปี ค.ศ.1990 ได้ขยายระยะเวลาออกไปโดยไม่มีกำหนด

นอกจากนั้น ก่อนระยะเวลา 3 เดือนก่อนถึงวันแรกแห่งเดือนที่มีการเลือกตั้ง และนับต่อไปจนถึงวันเลือกตั้ง ห้ามมิให้ผู้ใดบิดเบือนหรือนำรูปแบบการโฆษณาทางธุรกิจมาใช้ในการเมือง ไม่ว่าจะกระทำผ่านสื่อสิ่งพิมพ์หรือผ่านสื่อโฆษณาใด ๆ ก็ตาม อนึ่ง ตลอดระยะเวลาดังกล่าว ห้ามมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งโฆษณาหมายเลขโทรศัพท์อันเป็นหมายเลขที่โทรศัพท์ทำได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมต่อสาธารณะ และตลอดระยะเวลา 6 เดือนก่อนถึงวันแรกแห่งเดือนที่มีการเลือกตั้ง และนับต่อไปจนถึงวันเลือกตั้ง ห้ามมิให้องค์กรส่วนใดที่อยู่ในเขตเลือกตั้งนั้น โฆษณาถึงผลงานหรือผลการดำเนินงานของตน

2.2 การควบคุมคดีเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง

การควบคุมคดีที่เกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งนั้น มีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบผลการเลือกตั้งว่าถูกต้องเป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ หากถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย ก็จะเป็นการรับรองให้สัตยาบันการเลือกตั้งนั้น แต่หากว่าไม่เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด ก็จะทำให้เกิดการเพิกถอนการเลือกตั้งนั้นเสีย

การตรวจสอบคดีที่เกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งนั้น ผู้มีอำนาจในการควบคุม และตรวจสอบคือ ผู้พิพากษาหรือศาล โดยจะตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ซึ่งทำหน้าที่เกินขอบอำนาจที่กฎหมายกำหนดไว้ ตั้งแต่การดำเนินการเลือกตั้งตั้งแต่ต้นจนจบ

2.2.1 อำนาจศาลในการพิจารณาคดี

2.2.1.1 คดีเกี่ยวกับบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

คดีเกี่ยวกับบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้น ผู้มีอำนาจในการพิจารณาาคดีคือ ศาลยุติธรรม โดยทั่วไปการทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในประเทศฝรั่งเศส นั้น เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการจัดทำบัญชีรายชื่อในแต่ละเทศบาล ซึ่งประกอบด้วยกรรมการ 3 ท่าน โดยกรรมการ 2 ท่านมาจากเทศบาลในท้องถิ่นนั้น ๆ ส่วนอีก 1 ท่าน เป็นตัวแทนมาจาก รัฐ คณะกรรมการจัดทำบัญชีรายชื่อ นี้จะมีหน้าที่เตรียมและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งและตีประกาศให้ประชาชนทราบ หากผู้ใดเห็นว่าบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการจัดทำบัญชีรายชื่อ ทำไม่ถูกต้อง เช่น ไม่มีรายชื่อตนหรือ มีรายชื่อของผู้ที่ไม่ได้อยู่ในเขตเลือกตั้งนั้นในบัญชีรายชื่อ ผู้เกี่ยวข้องนั้นก็สามารถทำการคัดค้านรายชื่อต่อศาลยุติธรรมชั้นต้น ได้โดยไม่ต้องฟ้องศาลภายใน 10 วันหลังจากที่ได้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งคำพิพากษาของศาลชั้นต้น นี้ถือว่าเป็นที่สุดว่าจะให้มีรายชื่อบุคคลนั้น หรือคัดรายชื่อบุคคลนั้นออก⁵⁴ แต่หากเป็นกรณีที่มีบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งกระทำโดยผิดแบบหรือไม่ถูกต้องผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถร้องต่อ ศาลปกครองพิจารณาาคดีได้⁵⁵

2.2.1.2 คดีที่เกี่ยวกับขั้นตอนในการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งจะประกอบไปด้วยขั้นตอนหลายขั้นตอน โดยขั้นตอนแรกจะ เริ่มจากขั้นตอนการประกาศวันเลือกตั้ง ขั้นตอนการรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้ง ขั้นตอนการลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ขั้นตอนการนับคะแนนจนกระทั่งถึงขั้นตอนสุดท้าย คือ ขั้นตอนการประกาศผลของผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง หากในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งมีความไม่ชอบด้วยกฎหมาย เกิดขึ้นผู้มีส่วนได้เสียสามารถร้อง เป็นคดีต่อศาลได้ เพื่อให้ศาลมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง สำหรับคดีที่เกี่ยวกับขั้นตอนในการเลือกตั้งนั้น ในประเทศฝรั่งเศสได้แบ่งความรับผิดชอบในการตรวจสอบคดีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(ก) ศาลปกครองชั้นต้น ทำหน้าที่พิจารณาตรวจสอบคดีเกี่ยวกับขั้นตอนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น คือ สภาจังหวัด สภาเทศบาล นายกเทศมนตรีและผู้ช่วยและสามารถอุทธรณ์ต่อสภาแห่งรัฐได้

⁵⁴ มาตรา 25 แห่งกฎหมายเลือกตั้ง (code Electoral)

⁵⁵ ดร. นันทวัฒน์ บรมานันท์, "คณะตุลาการรัฐธรรมนูญของประเทศฝรั่งเศส", วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 ตุลาคม 2531), หน้า 64-66

(ข) สภาแห่งรัฐ ทำหน้าที่พิจารณาตรวจสอบคดีเกี่ยวกับขั้นตอนในการเลือกตั้งสมาชิกสภายุโรป ตามกฎหมายลงวันที่ 7 กรกฎาคม ค.ศ.1977 และทำหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณาคดีการเลือกตั้งสมาชิกสภาภาค ตามกฎหมายลงวันที่ 10 กรกฎาคม ค.ศ.1985

(ค) ตุลาการรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่ตรวจสอบคดีเกี่ยวกับขั้นตอนในการเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และฝ่ายบริหารคือ ประธานาธิบดี⁵⁶

1. ตุลาการรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ควบคุมการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยจะควบคุมคุณสมบัติของผู้สมัคร ว่ามีสิทธิเข้ารับสมัครเลือกตั้งหรือไม่ และควบคุมการประกอบอาชีพอื่นที่ขัดกับการดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.1 การตรวจสอบความถูกต้องของการเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ

1.1.1 ในกรณีแรกตุลาการรัฐธรรมนูญจะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของการเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ก็ต่อเมื่อมีการร้องขอผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง ซึ่งจะต้องร้องต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญภายใน 10 วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง

1.1.2 ในกรณีที่สองคณะตุลาการรัฐธรรมนูญจะไม่พิจารณากระบวนการเลือกตั้งทั้งหมด แต่จะพิจารณาเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกาศผลเท่านั้น

1.2 การควบคุมคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งและการประกอบอาชีพที่ขัดต่อการดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.2.1 การควบคุมคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นเป็นหน้าที่ของ "ตัวแทนรัฐประจำภาค" (COMMISSAIRE DE LA

⁵⁶ มาตรา 59 แห่งรัฐธรรมนูญประเทศฝรั่งเศส

REPUBLIQUE) ที่จะตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เลือกตั้งว่ามีสิทธิที่จะสมัครหรือไม่ ถ้ามีข้อสงสัยก็จะต้องระงับการลงคะแนนไว้ก่อน และร้องไปยังศาลปกครองชั้นต้นภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่การระงับการลงคะแนนดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้นมีอำนาจสั่งห้ามผู้สมัครผู้นั้นสมัครเข้ารับเลือกตั้งได้ในกรณีขาดคุณสมบัติดังกล่าว ซึ่งคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นนี้อาจถูกคัดค้านได้ถ้ามีการร้องต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญขอให้การเลือกตั้งเป็นโรมะ

ถ้าผู้ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งได้รับเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งอื่นหรือผู้ที่ได้รับเลือกตั้งอื่น อาจร้องคัดค้านการเลือกตั้งนั้นต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญภายใน 10 วันนับแต่วันประกาศผล คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจชี้ขาดว่าการเลือกตั้งนั้นเป็นโรมะถ้าผู้ได้รับเลือกตั้งนั้นขาดคุณสมบัติจริง

ถ้าระยะเวลา 10 วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งได้ล่วงพ้นไปแล้ว ผู้มีอำนาจร้องขอคณะตุลาการรัฐธรรมนูญว่าการเลือกตั้งเป็นโรมะ เพราะผู้ได้รับการเลือกตั้งขาดคุณสมบัติคือ สภาใดสภาหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรืออัยการ

1.2.2 การควบคุมการ

ประกอบอาชีพอื่นที่ขัดกับการดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีนี้เกิดขึ้นภายหลังการเลือกตั้ง ผู้มีอำนาจร้องต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือสภาใดสภาหนึ่ง และในปี 1961 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้สมาชิกรัฐสภาผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้มีอำนาจร้องต่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญได้ด้วย

ถ้าคณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าผู้ได้รับเลือกตั้งประกอบอาชีพอื่นซึ่งต้องห้าม ก็จะถูกปลดออกจากตำแหน่ง

2. คณะตุลาการรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ควบคุมความถูกต้องของการเลือกตั้งประธานาธิบดี โดยจะทำหน้าที่กว้างกว่ากรณีของการเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ คือ

2.1 การเตรียมการเลือกตั้งหน้าที่ของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญคือ เตรียมคำสั่งต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นที่ปรึกษาของรัฐบาลเกี่ยวกับการจัดเตรียมการเลือกตั้ง หน้าที่ที่รับสมัครและตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครตลอดจนจัดทำรายชื่อผู้สมัคร เสนอสู่สาธารณชน

2.2 การควบคุมดูแลขั้นตอนการหาเสียงเลือกตั้ง คณะตุลาการรัฐธรรมนูญจะไม่เข้าไปแทรกแซงในขั้นตอนการหาเสียงเลือกตั้ง เพราะเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง (COMMISSION NATIONALE DU CONTROLE DE LA CAMPAGNE ELECTORALE) ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการหาเสียงและให้ความยุติธรรมแก่ผู้สมัครทุกท่านในการหาเสียง

2.3 การประกาศผลคณะตุลาการรัฐธรรมนูญจะควบคุมการนับคะแนน โดยตรวจสอบจำนวนเสียงของผู้สมัครแต่ละคนที่ได้รับในรอบแรกและรอบสอง และจะประกาศชื่อผู้สมัครที่ได้คะแนนเสียงข้างมากเป็นประธานาธิบดี ซึ่งในกรณีที่มีปัญหาและผู้สมัครรายใดรายหนึ่งเห็นว่ามีความผิดอันควรสงสัย ก็สามารถร้องต่อคณะกรรมการภายใน 48 ชั่วโมง นับจากประกาศผลเพื่อคัดค้านกระบวนการเลือกตั้งทั้งหมด

2.2.1.3 คดีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเตรียมการเลือกตั้ง (เกี่ยวกับนิติกรรมทางปกครองที่มีขึ้นเพื่อการเลือกตั้ง)

สำหรับการเตรียมการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของฝ่ายปกครองคำสั่งและการกระทำต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองที่เกี่ยวกับการเตรียมการเลือกตั้งจึงเป็นนิติกรรมทางการปกครองซึ่ง ศาลปกครองชั้นต้นจะเป็นผู้พิจารณาคดีสำหรับนิติกรรมในการเตรียมการเลือกตั้งเหล่านี้โดยการพิจารณาจะมีผลเป็นการเพิกถอนนิติกรรมทางการปกครองนั้น ๆ หากไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นการให้สัตยาบันแก่นิติกรรมปกครองหากนิติกรรมนั้นชอบด้วยกฎหมาย

2.2.2 การพิจารณาคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

2.2.2.1 วัตถุประสงค์ของการพิจารณาคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง วัตถุประสงค์ของการพิจารณาคดีนั้น ก็เพื่อเป็นการพิจารณาและตรวจสอบว่าผู้เลือกตั้งนั้น ได้รับการเลือกตั้งมาโดยถูกต้องตามขั้นตอนของกระบวนการตามกฎหมายหรือไม่ ซึ่งการพิจารณาคดีเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งนี้เป็นคดีทางดำเนินมหาชน โดยเฉพาะ สำหรับผู้มีสิทธิฟ้องร้องคดีได้นั้น คือ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอันได้แก่ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเลือกตั้ง

2.2.2.2 อำนาจผู้พิพากษาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

อำนาจผู้พิพากษาเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีได้ด้วยกัน 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง มีอำนาจชี้ให้เห็นว่าการเลือกตั้งนั้นเป็นไปตามกฎหมายเลือกตั้ง

ทุกขั้นตอน ถือว่าการเลือกตั้งนั้นมีผลใช้ได้เป็นการให้สัตยาบัน

ประการที่สอง มีอำนาจชี้ให้เห็นว่าการเลือกตั้งนั้น

ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมายผู้พิพากษาสั่งให้ผลนั้นเป็นโรมะ นอกจากนั้นหากมีการนับคะแนนเลือกตั้งไม่ถูกต้องกฎหมาย ผู้พิพากษาก็มีอำนาจสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่ได้

2.3 การควบคุมเกี่ยวกับการปราบปรามทุจริตในการเลือกตั้ง

การควบคุมคดีเกี่ยวกับการปราบปรามทุจริตในการเลือกตั้ง เป็นวิธีการที่ควบคู่กับวิธีการควบคุมคดีเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง กล่าวคือ วิธีการควบคุมคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้นเป็นกระบวนการที่มีขึ้นมา เพื่อจะยอมรับให้สัตยาบันหรือทำให้การกระทำนั้นตกเป็นอันโรมะ เพื่อที่แก้ไขสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของกระบวนการเลือกตั้งให้เป็นที่ยุติตามกฎหมาย แต่วิธีการควบคุมคดีเกี่ยวกับการปราบปรามทุจริตในการเลือกตั้งจะเป็นวิธีการลงโทษทางอาญาแก่ผู้ที่กระทำผิดที่ก่อให้เกิดความไม่ถูกต้องตามกฎหมายในกระบวนการเลือกตั้ง เช่น ในกรณีเจ้าหน้าที่จงใจนับคะแนนผิดวิธีการควบคุมคดีเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งก็คือการนำคดีมาฟ้องศาลเพื่อให้ศาลตัดสินนับคะแนนใหม่ เป็นการแก้ไขกระบวนการเลือกตั้งให้ถูกต้องและเจ้าหน้าที่ผู้นั้นก็จะต้องได้รับโทษทางอาญาอีกด้วยในการกระทำผิดนั้นตามวิธีการควบคุมคดีปราบปรามทุจริตในการเลือกตั้ง การตรวจสอบการทุจริตเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของศาลอาญา ซึ่งแยกเป็นอิสระจากผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบในกระบวนการเลือกตั้ง

2.3.1 ความเป็นอิสระของการลงโทษทางอาญาในคดีเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง

ในการลงโทษทางอาญาคดีเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งนั้น เป็นคนละส่วนที่อิสระแยกออกจากกัน คือถึงแม้ว่าจะมีการฟ้องคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งแล้วจะมีผลออกมาเป็นอย่างไรก็ตาม แต่หากถ้ามีผู้กระทำผิดเกิดขึ้นก็ต้องดำเนินกระบวนการทางคดีอาญาต่อไป ถึงแม้ว่าในทางคดีเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งจะไม่มีผลให้ยกเลิกการกระทำนั้นก็ตาม เช่น มีผู้ ชิดชูชวนาให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนน เสียงให้ตนโดยมีรถมารับไปส่งถึงที่หน่วยเลือกตั้ง เช่นนี้ผู้ที่นำรถมาพาผู้มีสิทธิเลือกตั้งไป ส่งที่หน่วยเลือกตั้งมีความผิดต้องโทษทางอาญา ถึงแม้ว่าการกระทำเช่นนี้ในคดีเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งจะไม่ทำให้การลงคะแนนเป็นโรมะก็ตาม เพราะเนื่องจากเราไม่สามารถรู้ได้ว่าผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงได้ลงคะแนนให้ผู้ใด (อาจจะไม่ได้ลงคะแนนให้แก่ผู้ที่จัดรถมาส่งตนก็ได้) การลงคะแนนจึงยังใช้ได้อยู่

2.3.2 บทกำหนดโทษทางอาญา

บทกำหนดการลงโทษทางอาญาสำหรับผู้ประพฤติทุจริตในการ
เลือกตั้งมีดังนี้

2.3.2.1 บทกำหนดโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายเลือกตั้ง
ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 88-117 อากล่าวสรุปได้ดังนี้

มาตรา 86-88 เป็นมาตราที่บัญญัติเกี่ยวกับการ
ไปซื้อหรือที่อยู่ปลอมเพื่อให้ตนได้มีสิทธิในการลงคะแนนเลือกตั้งในเขตนั้น หรือมีสิทธิเลือกตั้งใน
หลายเขต โทษจำคุกคือ จำคุกสูงสุด 1 ปี และปรับสูงสุดไม่เกิน 1 แสนพรั้งค์

มาตรา 90 บัญญัติเกี่ยวกับการทุจริตป้ายโฆษณา
เสียงที่รัฐจัดไว้ให้มีโทษจำคุก

มาตรา 94 บัญญัติเกี่ยวกับการโกงในการเพิ่มหรือ
ใส่บัตรคะแนนเลือกตั้ง โทษจำคุกสูงสุด 5 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสน 5 หมื่นพรั้งค์

มาตรา 98 บัญญัติเกี่ยวกับการข่มขู่มีสิทธิออกเสียง
เลือกตั้ง โทษจำคุกสูงสุด 2 ปี ถ้าผู้ข่มขู่ใช้อาวุธปืนโทษจะหนักเพิ่มขึ้นเป็น จำคุกสูงสุด 10 ปีถ้า
ผู้ข่มขู่ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตาย โทษจำคุกสูงสุดเป็น 20 ปี

มาตรา 103 บัญญัติเกี่ยวกับการรยกหีบบัตรเลือกตั้ง
ออกไปไม่ว่าจะนับหรือยังไม่ได้คะแนน มีโทษคือ จำคุกสูงสุด 5 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสน 5 หมื่น-
พรั้งค์

มาตรา 106 บัญญัติเกี่ยวกับการทำให้สัญญาว่าจะให้
เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านหน้าที่การงาน โดยจงใจเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ไปลงคะแนนให้ตน โทษจำคุกสูงสุด 2 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสนพรั้งค์

2.3.2.2 บทกำหนดการลงโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมาย
อาญาได้บัญญัติไว้ในมาตรา 109-117 อากล่าวสรุปได้ดังนี้

มาตรา 109 ผู้ใดขัดขวางการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
ของบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 2 ปี และถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตั้งแต่ 5 ปี
จนถึง 10 ปี

มาตรา 111 ผู้ใดเปิดหีบบัตรเลือกตั้ง เพิ่มหรือลด
บัตรเลือกตั้ง ต้องถูกลงโทษโดยการตัดสิทธิการเลือกตั้ง

มาตรา 113 ผู้ใดซื้อหรือขายสิทธิเลือกตั้ง ต้องถูกลงโทษโดยการห้ามใช้สิทธิของพลเมืองและสิทธิอื่น ๆ ของตนตั้งแต่ 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี และทั้งผู้ซื้อและผู้ขายจะต้องถูกปรับเป็น 2 เท่าของเงินที่ได้รับหรือสัญญาว่าจะให้

มาตรา 114-117 เป็นบทลงโทษ เจ้าพนักงานของรัฐหน่วยงานหรือลูกจ้างของรัฐรวมถึงรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องหรือมีอำนาจในการออกคำสั่ง หรือตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ชอบทำให้เกิดความเสียหายจะต้องถูกลงโทษตามบทบัญญัตินี้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าประเทศฝรั่งเศสเป็นประเทศที่ไม่มีการจัดตั้งองค์กรพิเศษขึ้นเพื่อควบคุมการเลือกตั้ง แต่ประเทศฝรั่งเศสจะใช้องค์กรทางตุลาการที่มีอยู่คือศาลต่าง ๆ เข้าตรวจสอบควบคุมการจัดการเลือกตั้งที่อยู่ในอำนาจและความรับผิดชอบของฝ่ายปกครองอีกทีหนึ่ง โดยศาลแต่ละประเภทจะมีหน้าที่รับผิดชอบ ในแต่ละส่วน เช่น ศาลยุติธรรมจะดูแลตรวจสอบในเรื่องบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ศาลปกครองชั้นต้นมีหน้าที่ตรวจสอบคดีที่เกี่ยวกับนิติกรรมทางการปกครองที่มีขึ้นเพื่อการเลือกตั้ง ในกระบวนการเตรียมการเลือกตั้งของฝ่ายปกครอง หากเป็นคดีเกี่ยวกับขั้นตอนในการเลือกตั้งในประเทศฝรั่งเศสจะแบ่งความรับผิดชอบในการตรวจสอบคดีต่าง ๆ โดยศาลปกครองชั้นต้น จะเป็นผู้มีหน้าที่พิจารณาตรวจสอบคดีขั้นตอนในการเลือกตั้งของสมาชิกสภาท้องถิ่น สภาแห่งรัฐ ทาหน้าที่พิจารณาตรวจสอบคดีเกี่ยวกับขั้นตอนในการเลือกตั้งของสมาชิกสภายุโรป ตุลาการรัฐธรรมนูญ ทาหน้าที่ตรวจสอบคดีเกี่ยวกับขั้นตอนในการเลือกตั้งของฝ่ายนิติบัญญัติ คือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับสมาชิกวุฒิสภา และฝ่ายบริหารคือประธานาธิบดี หากศาลเห็นว่าคดีที่ฟ้องมาไม่ชอบด้วยกฎหมายศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีจะสั่งให้การกระทำนั้นไร้ผล พร้อมกันนี้ยังมีมาตรการลงโทษทางอาญาแก่ผู้กระทำผิดในการเลือกตั้งโดยในส่วนของ ศาลอาญาจะเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาคดี

นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสยังมีมาตรการต่าง ๆ มาช่วยเสริมทาให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม คือ มีการให้เงินอุดหนุนพรรคการเมือง การควบคุมเพดานการใช้จ่ายเงินในการหาเสียง การบังคับให้เปิดเผยการบริจาคและบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรคการเมือง และการจำกัดข้อห้ามในการโฆษณาหาเสียงบางประการ สิ่งเหล่านี้ทาให้การเลือกตั้งในประเทศฝรั่งเศสเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม

วิเคราะห์รูปแบบและฐานะขององค์กรที่ควบคุมดูแลการเลือกตั้งในต่างประเทศ

จากประเทศ 4 ประเทศที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปสาระสำคัญของแต่ละประเทศได้ดังนี้

1. ประเทศอินเดีย

องค์กรที่ควบคุมการเลือกตั้งของประเทศอินเดีย คือ คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง ซึ่งมีรูปแบบและฐานะสำคัญ ดังนี้

- 1.1 เป็นองค์กรที่ได้รับการรับรองสถานะและหน้าที่ไว้ในรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ
- 1.2 เป็นองค์กรถาวรในการควบคุมดูแลการเลือกตั้ง
- 1.3 ที่มาของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง ประธานาธิบดีจะเป็นผู้แต่งตั้ง แต่เพียงผู้เดียว โดยจะเลือกประธานคณะกรรมการขึ้น 1 คน และอาจมีกรรมการได้อีกตามความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือในการทำงาน ตามรัฐธรรมนูญของประเทศอินเดียไม่ได้มีการกำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการเอาไว้ ในทางปฏิบัติประธานาธิบดีจะแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง โดยการปรึกษากับนายกรัฐมนตรี
- 1.4 วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งขึ้นอยู่กับประธานาธิบดีเป็นผู้กำหนด
- 1.5 หลักการประกันการทำงานของคณะกรรมการคือ ประธานกรรมการจะถูกออกจากตำแหน่งได้ โดยมีเหตุผลเช่นเดียวกับการถูกออกของประธานศาลฎีกานั้นคือ ประธานาธิบดีจะเป็นผู้สั่งปลดประธานคณะกรรมการได้ ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากเสียงข้างมากไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกรัฐสภาทั้งหมดและสภาพการทำงานของประธานคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งจะไม่ถูกเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เสียเปรียบกว่าหรือเสียหายไปกว่าเดิมหลังจากที่ได้เข้าดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง ส่วนกรรมการจะมีหลักประกันในการทำงาน คือ จะไม่ถูกออกจากตำแหน่ง ยกเว้นจะได้รับคำรับรองจากประธานคณะกรรมการ
- 1.6 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง โดยสรุปแล้วมีหน้าที่จัดการเลือกตั้งตั้งแต่ขั้นเตรียมการเลือกตั้งจนกระทั่งประกาศผลการเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังมีอำนาจเสนอให้ประธานาธิบดีตัดสิทธิการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1.7 คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งมีอำนาจกึ่งตุลาการ คือมีอำนาจในการตัดสินคดีทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งไปสู่รัฐสภา แต่อย่างไรก็ตามการตัดสินของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งก็อาจถูกตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายโดยศาลสูงอีกทีหนึ่ง ในกรณีที่คณะกรรมการตัดสินขัดกับกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่ได้บัญญัติเอาไว้โดยแจ้งชัด แต่หากในกรณีที่ไม่มีกฎหมายหรือหลักเกณฑ์อื่น ๆ กำหนดไว้ คณะกรรมการมีอิสระในการตัดสิน โดยศาลสูงไม่มีอำนาจเข้ามาก้าวล่วงได้เลย

2. ประเทศเกาหลีใต้

องค์กรที่ควบคุมการเลือกตั้งของประเทศเกาหลีใต้ คือคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งซึ่งมีรูปแบบและฐานะที่สำคัญ ดังนี้

2.1 เป็นองค์กรที่ได้รับการรับรองสถานะและอำนาจหน้าที่ไว้ในรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุด และในพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

2.2 เป็นองค์กรถาวรในการควบคุมดูแลการเลือกตั้ง

2.3 ที่มาของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง จะมาจากการแต่งตั้งของประธานาธิบดี 3 คน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ 3 คน และศาลสูง 3 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน

2.4 วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งทุกคนมีระยะเวลา 6 ปี

2.5 หลักประกันการทำงานของคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งคือ คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งจะถูกออกจากตำแหน่งต่อเมื่อถูกลงโทษให้จำคุกในข้อหาที่ร้ายแรง หรือถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งโดยใช้วิธีการอิมพีชเมนต์ (IMPEACHMENT)

2.6 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการเลือกตั้ง โดยสรุปแล้วมีอำนาจหน้าที่ตั้งแต่ขั้นเตรียมการเลือกตั้งจนกระทั่งประกาศผลการเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังมีอำนาจควบคุมการโฆษณาหาเสียงในการเลือกตั้ง และมีหน้าที่ควบคุมเงินอุดหนุนพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติเงินอุดหนุนพรรคการเมือง ค.ศ. 1980

2.7 ศาลสูงมีอำนาจตรวจสอบการกระทำในการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งอีกทีหนึ่ง โดยผู้เลือกตั้งพรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้งสามารถคัดค้านเพื่อความถูกต้องตามกฎหมายได้ ภายในระยะที่กฎหมายกำหนด

3. ประเทศฟิลิปปินส์

สำหรับองค์กรที่ควบคุมดูแลการเลือกตั้งของประเทศฟิลิปปินส์ ได้แก่ คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งและหน่วยงานสังเกตการณ์ของประชาชน

3.1 คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง มีรูปแบบและฐานะ ดังนี้

3.1.1 เป็นองค์กรอิสระที่ได้รับการรับรองสถานะและอำนาจหน้าที่โดยรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุด

3.1.2 เป็นองค์กรถาวรอิสระไม่ขึ้นกับฝ่ายใด

3.1.3 ที่มาของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งและจำนวนของคณะกรรมการนั้นจะมาจากการแต่งตั้งของประธานาธิบดีแต่เพียงผู้เดียวโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการในการแต่งตั้ง (Appointment Committee) คณะกรรมการประกอบด้วยประธาน 1 คน และกรรมการอีก 6 คน เป็นคณะกรรมการกลางในการดำเนินงาน เป็นส่วนบัญชาการสูงสุดในการควบคุมดูแลการเลือกตั้งในระดับต่ำลงไป

3.1.4 ผู้ที่จะเป็นประธานหรือกรรมการจะต้องมีคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ คือ อายุไม่น้อยกว่า 35 ปี, จบการศึกษาชั้นวิทยาลัย, ไม่เป็นผู้สมัครในตำแหน่งต่าง ๆ และจะต้องเป็นสมาชิกเนติบัณฑิต รวมทั้งได้ปฏิบัติงานทางด้านกฎหมายอย่างน้อย 10 ปี

3.1.5 วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งจะมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 7 ปี โดย 3 คนแรกดำรงตำแหน่ง 7 ปี สองคนต่อมาดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี สองคนสุดท้ายดำรงตำแหน่ง 3 ปี การแต่งตั้งจะไม่มีการแต่งตั้งซ้ำเข้ามาใหม่อีก

3.1.6 หลักการประกันการทำงานเพื่อให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมของคณะกรรมการคือ จะไม่มีการแต่งตั้งบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งซ้ำเข้ามาอีก และการถูกออกจากตำแหน่งของคณะกรรมการจะต้องมีเพียงวิธีการเดียวเท่านั้น คือการถอดถอนด้วยวิธีการอิมพีชเมนต์ (IMPEACHMENT) ด้วยเสียงข้างมากของจำนวนสมาชิกรัฐสภาทั้งหมด

3.1.7 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งและควบคุมการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมตามกฎหมายซึ่งบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายเลือกตั้ง คณะกรรมการเป็นผู้จัดการเลือกตั้งทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเตรียมการจนกระทั่งถึงการประกาศผลการเลือกตั้ง

3.1.8 คณะกรรมการมีอำนาจตัดสินในคดีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทุกประเภท ยกเว้นในเรื่องของผู้มีสิทธิในการลงคะแนนเสียงซึ่งอยู่ในอำนาจของศาล แต่การตัดสินในข้อพิพาทของคณะกรรมการอาจถูกตรวจสอบได้โดยศาลสูง หากการตัดสินของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมาย

3.2 หน่วยงานเอกชนสั่งเหตุการณ์เลือกตั้งมีรูปแบบและฐานะ ดังนี้

3.2.1 เป็นองค์กรของประชาชนที่ได้รับการรับรองสถานะขององค์กรไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดให้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งจะต้องเป็นผู้แต่งตั้งองค์กรของประชาชน และต้องยอมรับการทำงานขององค์กรประชาชนนี้ด้วย

3.2.2 เป็นองค์กรไม่ถาวร คณะกรรมการจะต้องแต่งตั้งองค์กรเอกชนทุกครั้งก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง

3.2.3 ไม่มีกฎหมายบัญญัติรองรับในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานเอกชน แต่หน่วยงานเอกชนจะจำกัดหน้าที่ของตนเอง คือ มีหน้าที่หลักตรวจสอบและให้ความสะดวกในการเข้ามาใช้สิทธิและคอยสอดส่องการนับคะแนนเสียงที่หน่วยเลือกตั้งและรับส่งผลการนับคะแนนไปยังศูนย์เท่านั้น

4. ประเทศฝรั่งเศส

หน่วยงานที่จัดการเลือกตั้งในประเทศฝรั่งเศสได้แก่ ฝ่ายปกครองส่วนท้องถิ่น ประเทศฝรั่งเศสไม่มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาโดยเฉพาะเพื่อมาควบคุมดูแลการเลือกตั้ง แต่จะมีกลไกโดยใช้องค์กรแต่ละองค์กรเข้าควบคุมการเลือกตั้งอีกทีหนึ่ง ซึ่งแต่ละองค์กรจะควบคุมดูแลเฉพาะส่วนที่ตนรับผิดชอบ ดังนี้

- ระดับการเตรียมการเลือกตั้ง หากผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นว่าฝ่ายปกครองกระทำการมิชอบด้วยกฎหมาย เป็นนิติกรรมทางปกครองที่มีชอบด้วยกฎหมายขององค์กรที่เข้ามาควบคุมในส่วนนี้ คือ ศาลปกครองชั้นต้น โดยผู้มีส่วนได้เสียต้องมาร้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ถ้าศาลเห็นชอบกับผู้ร้องก็จะเพิกถอนนิติกรรมทางปกครองที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมการนั้น

แต่สำหรับการเตรียมการในส่วนของบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งหากผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นว่าบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการจัดทำบัญชีรายชื่อไม่ถูกต้อง องค์กรที่เข้ามาควบคุมในส่วนนี้คือ ศาลยุติธรรมชั้นต้น โดยผู้ที่เกี่ยวข้องต้องมาร้องต่อศาลนี้ แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่ทำบัญชีรายชื่อ

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผิดแบบผู้ว่าราชการจังหวัดต้องไปร้องต่อศาลปกครอง

- หากเป็นระดับเกี่ยวกับขั้นตอนในการดำเนินการเลือกตั้ง ในส่วนของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตุลาการรัฐธรรมนูญจะเข้ามาเป็นองค์กรตรวจสอบความถูกต้องของการเลือกตั้ง โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้ได้รับเลือกตั้งจะต้องร้องต่อตุลาการรัฐธรรมนูญภายใน 10 วัน นับจากวันประกาศผลหรืออาจจะพิจารณาในส่วนที่ประกาศผลเท่านั้น นอกจากนี้ตุลาการรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้ควบคุมคุณสมบัติของผู้สมัครและการประกอบอาชีพอันขัดต่อการดำรงตำแหน่ง หลังจากที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามา

แต่หากเป็นการเลือกตั้งประธานาธิบดี ตุลาการรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้จัดการตั้งแต่การเตรียมการ ควบคุมขั้นตอนหาเสียง จนประกาศผล

- นอกจากนี้ยังมีมาตรการลงโทษทางอาญาสำหรับผู้กระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งและกฎหมายอาญา องค์กรที่เข้ามาควบคุมในส่วนนี้คือ ศาลอาญา

นอกจากนี้ประเทศฝรั่งเศสยังมีมาตรการต่าง ๆ มาช่วยเสริมทำให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมคือ

1. ให้มีการให้เงินอุดหนุนพรรคการเมือง โดยมีการควบคุมถึงแหล่งที่มาของเงินทุน ซึ่งมีมาได้ด้วยกัน 3 ทาง คือ จากรัฐบาล จากเอกชน และคำบารุงสมาชิกพรรคการเมือง

2. ควบคุมเพดานการใช้เงินในการหาเสียง

3. บังคับให้เปิดเผยการบริจาคและบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรคการเมือง

4. การจำกัดข้อห้ามการโฆษณาหาเสียงบางประการ
จากที่สรุปมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าประเทศฝรั่งเศสนั้นเป็นประเทศที่ไม่ได้จำกัดให้มีองค์กรเฉพาะขึ้นมาควบคุมการเลือกตั้ง โดยหลักแล้วฝ่ายปกครองในส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้จัดการเลือกตั้ง แต่ประเทศฝรั่งเศสมีระบบการควบคุมการเลือกตั้งที่ประกอบด้วยหลายหน่วยงาน แต่หน่วยงานจะทำหน้าที่ควบคุมงานในแต่ละส่วนอีกทีหนึ่งดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

สำหรับปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของเกือบทุกประเทศในเรื่องการทุจริตหรือการซื้อสิทธิขายเสียง ในกรณีนี้ประเทศฝรั่งเศสก็มีกลไกต่าง ๆ ในการควบคุม ตั้งแต่การกำหนดเพดานการใช้จ่ายในการเลือกตั้ง การควบคุมแหล่งที่มา

ของเงินทุนสนับสนุนการเลือกตั้ง การบังคับให้เปิดเผยการบริจาคและบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรคการเมือง ข้อห้ามการโฆษณาในการหาเสียงเลือกตั้งบางประการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการกำจัดการไม่ให้ใช้เงินเกินจำนวนที่รัฐกำหนด และนอกจากนี้สำหรับผู้ที่ได้กระทบเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ตามกฎหมายเลือกตั้งและตามกฎหมายอาญาไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้สมัคร ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือผู้ใด จะต้องได้รับโทษทางอาญาด้วย โดยองค์การที่รับผิดชอบในส่วนนี้คือ ศาลอาญาจะเป็นผู้ตัดสินลงโทษจำคุกหรือปรับเป็นเงินหนักเบาตามความผิดของผู้กระทำ

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าประเทศฝรั่งเศสมีหน่วยงานและมาตรการเฉพาะเป็นกลไกในการควบคุมการเลือกตั้งของฝ่ายปกครองอีกทีหนึ่ง ทำให้ประเทศฝรั่งเศสมีการเลือกตั้งที่ค่อนข้างบริสุทธิ์และยุติธรรม โดยไม่ต้องมีการจัดตั้งองค์การเลือกตั้งขึ้นมาควบคุมการเลือกตั้งโดยเฉพาะ

สำหรับประเทศอินเดีย ประเทศเกาหลีใต้ และประเทศฟิลิปปินส์นั้นได้มีการจัดตั้งองค์การควบคุมการเลือกตั้งโดยเฉพาะขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งหมด โดยทั้ง 3 ประเทศมีรูปแบบและฐานะขององค์การที่คล้ายกันมากกล่าวคือ

1. มีกฎหมายรองรับสถานะและอำนาจหน้าที่ขององค์การ

ทั้ง 3 ประเทศมีรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศรองรับถึงสถานะและอำนาจหน้าที่ขององค์การควบคุมการเลือกตั้ง

2. เป็นองค์กรถาวร

องค์การควบคุมการเลือกตั้งของทั้ง 3 ประเทศจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการถาวร เป็นอิสระไม่ขึ้นกับฝ่ายใด

3. ที่มาของคณะกรรมการ

ทั้ง 3 ประเทศ องค์การควบคุมการเลือกตั้งมีที่มาจากแต่งตั้ง โดยในประเทศอินเดียและฟิลิปปินส์ผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งองค์การควบคุมการเลือกตั้งได้แก่ ประธานาธิบดีแต่เพียงผู้เดียว แต่สำหรับประเทศเกาหลีใต้ที่มาขององค์การควบคุมการเลือกตั้ง มีที่หลากหลายกว่า เพราะได้รับการแต่งตั้งมาจากหลายสถาบัน คือ จากประธานาธิบดี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และศาลสูง

4. คุณสมบัติของคณะกรรมการ

สำหรับคุณสมบัติของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งนั้นในประเทศอินเดียไม่ได้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามาเป็นกรรมการควบคุมการเลือกตั้งเอาไว้ ดังนั้นผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการ จึงสามารถแต่งตั้งบุคคลใดเข้ามารับตำแหน่งก็ได้ ตรงกัน

ข้ามกับประเทศฟิลิปปินส์ ถึงแม้จะให้ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการแต่เพียงผู้เดียวก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญของประเทศฟิลิปปินส์ก็ยังมีบัญญัติถึงคุณสมบัติของบุคคลที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งเอาไว้ ดังนั้นประธานาธิบดีจึงไม่สามารถแต่งตั้งบุคคลได้ตามความพอใจตน แต่บุคคลที่ประธานาธิบดีแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด สำหรับประเทศเกาหลีใต้ได้กำหนดคุณสมบัติไว้แค่เพียงว่าบุคคลที่จะเป็นกรรมการจัดการเลือกตั้งจะต้องไม่สังกัดพรรคการเมืองหรือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองเท่านั้น

5. จำนวนของคณะกรรมการและวาระการดำรงตำแหน่ง

สำหรับจำนวนของคณะกรรมการของทั้ง 3 ประเทศมีความแตกต่างกันออกไป โดยประเทศอินเดียนั้น จะมีจำนวนคณะกรรมการไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการดำเนินงาน อีกทั้งวาระในการดำรงตำแหน่งก็ขึ้นอยู่กับประธานาธิบดีเพียงผู้เดียว ส่วนประเทศเกาหลีใต้คณะกรรมการ จะมีจำนวนที่แน่นอน คือ 9 คน และมีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี สำหรับประเทศฟิลิปปินส์คณะกรรมการจะมีจำนวนที่แน่นอนเช่นกัน คือ มีจำนวน 7 คน และมีวาระการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างไปจากทั้งสองประเทศ กล่าวคือ กรรมการแต่ละคนมีวาระการดำรงตำแหน่งไม่เท่ากัน สามคนแรกมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 7 ปี สองคนต่อมามีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 5 ปี และสองคนสุดท้ายมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเพียง 3 ปี ทั้งนี้ประเทศฟิลิปปินส์ต้องการให้กรรมการมีตำแหน่งว่างลงทุก ๆ 2 ปี เพื่อที่จะได้แต่งตั้งบุคคลเข้ามาใหม่ ทำให้คณะกรรมการมีความคิดใหม่ ๆ เข้ามาเสมอ และสำหรับผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามาเป็นกรรมการแล้ว จะไม่มีการแต่งตั้งบุคคลนั้นซ้ำเข้ามาเป็นกรรมการอีก ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเทศฟิลิปปินส์ได้บัญญัติไว้รัดกุมว่าสองประเทศข้างต้น การที่ไม่ต้องการให้มีการแต่งตั้งบุคคลซ้ำเข้ามาอีก คงเนื่องจากเกรงว่า กรรมการจะทำงานไม่เป็นอิสระ เพราะกลัวว่าถ้าตนทำงานไม่เป็นที่ถูกต้องหรือตามความต้องการของผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งแล้ว คราวหน้าตนจะไม่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามาอีก ทำให้คณะกรรมการขาดความเป็นอิสระในการตัดสินใจ

6. หลักประกันในการทำงาน

ทั้ง 3 ประเทศ จะมีหลักประกันในการทำงาน เพื่อให้คณะกรรมการสามารถทำงานได้โดยอิสระอย่างแท้จริง สำหรับประเทศอินเดียการที่ประธานคณะกรรมการจะถูกให้ออกจากตำแหน่งจะต้องมีเหตุผลเดียวกับการออกจากตำแหน่งของประธานศาลฎีกา ส่วนกรรมการคนอื่น ๆ จะถูกออกจากตำแหน่งก็ต่อเมื่อได้รับการรับรองจากประธานคณะกรรมการเท่านั้น ส่วนประเทศฟิลิปปินส์และประเทศเกาหลีใต้ คณะกรรมการจะถูกออกจากตำแหน่งได้ โดยวิธี

อิมพีชเมนต์ (IMPEACHMENT) เท่านั้น

7. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

สำหรับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งของทั้ง 3 ประเทศ จะมีอำนาจหน้าที่โดยรวมเหมือนกันคือ เป็นผู้ที่มีอำนาจจัดการและควบคุมดูแลการเลือกตั้งแต่เพียงผู้เดียว โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมการเลือกตั้ง เช่น การเตรียมบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การแบ่งเขตเลือกตั้ง การรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้ง ฯลฯ จนกระทั่งถึงกระบวนการขั้นสุดท้าย คือการประกาศผลคะแนนของผู้ได้รับเลือกตั้ง

8. อำนาจในการตัดสินคดี

สำหรับอำนาจในการตัดสินปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง คณะกรรมการของประเทศอินเดียนีและประเทศฟิลิปปินส์มีอำนาจหน้าที่ตัดสินในคดีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง สำหรับประเทศอินเดียนี คณะกรรมการมีอำนาจตัดสินคดีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทุกประเภท ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ คณะกรรมการมีอำนาจตัดสินข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทุกประเภทเช่นกัน แต่ยกเว้นในกรณีเดียว คือปัญหาในเรื่องสิทธิของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาคือ ศาลเท่านั้น ส่วนประเทศเกาหลีใต้คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งไม่มีอำนาจในการตัดสินคดีต่าง ๆ ดังเช่น 2 ประเทศแรก

9. องค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการ

ถึงแม้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งจะได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่จัดการและควบคุมการเลือกตั้งทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียวก็ตาม และสำหรับประเทศอินเดียนีและประเทศฟิลิปปินส์นั้น คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งยังเป็นองค์กรกึ่งตุลาการอีกด้วย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรอีกองค์กรหนึ่งเข้ามาตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการ แต่การเข้ามาตรวจสอบหรือการเข้ามาแทรกแซงการทำงานของคณะกรรมการนั้นจะมีมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ถ้ามีการตรวจสอบมากเกินไปคณะกรรมการก็จะเกิดความไม่เป็นอิสระในการทำงาน แต่หากไม่มีการตรวจสอบเสียเลยคณะกรรมการก็จะกลายเป็นองค์กรที่อิสระจนเกินไป ไม่สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจขององค์กรได้เลย สำหรับประเทศอินเดียนีและประเทศฟิลิปปินส์จะมีศาลสูงเป็นหน่วยงานที่สามารถเข้ามาตรวจสอบคำสั่ง คำตัดสินของคณะกรรมการได้ หากคำสั่งหรือคำตัดสินของคณะกรรมการนั้นขัดต่อกฎหมายที่มีอยู่อย่างชัดเจน และมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร้องขอต่อศาลสูง ทั้งนี้เพื่อเป็นการยับยั้งไม่ให้คณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งตัดสินหรือมีคำสั่งที่ผิดกฎหมายออกมา เป็นการตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการวิธีหนึ่ง ส่วนประเทศเกาหลีใต้ การปฏิบัติ

งานของคณะกรรมการจัดเลือกตั้งก็สามารถตรวจสอบได้โดยศาลสูงเช่นเดียวกัน หากผู้เลือกตั้งพรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เห็นว่าการกระทำของคณะกรรมการนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สำหรับประเทศฟิลิปปินส์ นอกจากจะมีกลไกดังกล่าวข้างต้นแล้ว ประเทศฟิลิปปินส์ยังมีองค์กรสังเกตการณ์เลือกตั้งประชาชน เข้าร่วมควบคุมการเลือกตั้งพร้อมทั้งตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งไปในตัว โดยองค์กรสังเกตการณ์เลือกตั้งของส่วนเอกชนจะเป็นองค์กรอิสระไม่ขึ้นกับหน่วยงานฝ่ายใด ปฏิบัติงานควบคู่ไปกับการทำงานของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง โดยองค์กรสังเกตการณ์เลือกตั้งประชาชนนี้จะได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง และรัฐธรรมนูญได้กำหนดรับรองสถานะขององค์กรเอกชนนี้ การที่องค์กรสังเกตการณ์เลือกตั้งเอกชนได้มีการรับรองสถานะตามกฎหมาย ท้าให้องค์กรเอกชนมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งและประชาชนทั่วไปมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามองค์กรสังเกตการณ์เลือกตั้งประชาชนไม่ได้จัดตั้งขึ้นเป็นการถาวร ก่อนมีการเลือกตั้งทุกครั้งจะมีการแต่งตั้งขึ้นทีหนึ่ง แต่สำหรับประเทศฟิลิปปินส์การที่องค์กรสังเกตการณ์เลือกตั้งประชาชนไม่เป็นองค์กรถาวร ไม่ก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของการดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง เพราะเนื่องจากองค์กรที่ไม่ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าร่วมควบคุมการเลือกตั้งนั้น เป็นองค์กรเอกชนที่รวมตัวกันเพื่อบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมทางด้านอื่นอยู่แล้ว ต่อเมื่อมีการเลือกตั้งองค์กรเหล่านี้ก็จะปรับเปลี่ยนตัวเองเข้ามาทำหน้าที่เป็นหน่วยงานสังเกตการณ์เลือกตั้ง ดังนั้นถึงแม้จะไม่มีการเลือกตั้ง องค์กรเหล่านี้ก็ไม่ได้แยกแตกสลายไปไหน

สำหรับประเทศที่จะมีองค์กรเอกชนเช่นนี้ได้ จะต้องเป็นประเทศที่มีการรวมตัวขององค์กรเอกชนอย่างเข้มแข็ง เหมือนดังเช่นประเทศฟิลิปปินส์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย